

Baron L. Pop... 10. Telefon: 3-61. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 320, fél-évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldre: Havonta 2, negyedévre 6, félévre 12, egészévre 20 dollár. Hirdetők díjainak szerinti. Az „UJ KELELET” az erdélyi és bányászati szakszervezetek politikai napilapja. Céljainak eléréséért csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELELET

ESZDŐ POLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej... Vasárnap, 1936. szeptember 20. 5696. EV. TISRI 4. XIX. EVF. 219. SZAM.

Teljes egyetértés jegyében zajlott le Delbos és Antonescu genfi tanácskozása

Leon Blum és Eden nagyfontosságú tanácskozása. A spanyol-ügy a Népszövetség előtt. Kizárják az abesszin delegációt. A népszövetségi alapokmány módosítása

Genf, szeptember 19. A súlyos külpolitikai atmoszférában, melyet Hitler nürnbergi szovjetellenes beszéde, Vorosizlov orosz hadügyi népbiztosának a vörös hadsereg nagysikerű hadgyakorlatainak záróünnepélyén tartott harcias beszéde, a franciaországi sztrájkok és nem utolsósorban a spanyolországi polgárháború végsőkig való elfajulása tesz egyre veszélyesebbé — a Népszövetség őszi ülészakának megnyitása némi fellélegzést hozott. A jelek szerint a Genfben összegyűlt hatalmak igyekeznek a robbanással fenyegető konfliktusok élet újabb kompromisszumokkal letompítani s igyekeznek megkerülni a közvetlen veszéllyel fenyegető kérdéseket. Tegnap ült össze először a népszövetségi tanács, melynek zárt üléséről nem adtak ki jelentést. Rendkívül fontosnak itélik Leon Blum és Eden mai, vasárnapi találkozását, akik beható tanácskozást fognak folytatni az aktuális problémákról. E problémák középpontjában áll az abesszin-ügy is. Rendkívül nagy gondot okoz a hatalmaknak, hogyan szabaduljanak meg az abesszin népszövetségi küldöttségtől, mint-hogy az olaszok csak a négy küldöttnéket végleges kizárása után hajlandók résztvenni a tanácskozásokon.

Mint-hogy pedig Olaszország részvételét elsőrangban fontos dolognak tartják, népszövetségi vezető körök minden bizonnyal meg fogják találni a módot arra, hogy az abesszinek most már kizárják végleg Genfből is.

A spanyol polgárháború ügye a Népszövetség előtt

A másik veszedelmes kérdés, mely súlyos következményű összeütközésekre adhatott volna okot, a madridi kormány népszövetségi panaszra lett volna a spanyol felkelőket támogató kormányok ellen. Ezt a kérdést azonban, úgy látszik, már rendezte Delbos francia külügyminiszter közbejárása. Delbos tegnap hosszasan tanácskozott Del-Vaio spanyol külügyminiszterrel és tanácskozásának eredményeképpen a madridi kormány egyelőre lemondott arról, hogy a felkelők támogatásának ügyét a Népszövetség elé vigye.

Del-Vaio külügyminiszter azonban fenntartotta magának a jogot, hogy az események menete szerint később még panaszalja a Népszövetséghez forduljon és kijelentette azt is, hogy amennyiben Portugália a burgosai felkelő kormányt hivatalosan elismerné, a kérdést a hági nemzetközi bíróság elé viszi.

Erélyes francia lépés Portugália ellen a szemérmességi ügyben

Del-Vaio spanyol külügyminiszter engedékenysége fejében viszont Delbos francia külügyminiszter, genfi hírek szerint, tegnap igen erélyes hangon tárgyalta Portugália képviselőjével, közölve vele, hogy Franciaország és Anglia a spanyol szemérmesség kérdésében esetleg Portugália elleni kényszerítő lépésektől sem riadnak vissza.

Delbos és Antonescu nagyjelentőségű tárgyalása

A tegnapi nap folyamán Delbos francia külügyminiszter hosszú megbeszélést folytatott Antonescu román külügyminiszterrel és Osztrák párizsi cseh követtel is. Delbos és Antonescu a román-francia viszonyról folytattak beható tanácskozást.

A beszélgetés igen szívélyes medrben folyt és bizonyítékát szolgáltatja a kölcsönös egyetértésnek.

17 órai kezdettel Antonescu résztvett a népszövetségi tanács zárt ülésén.

A népszövetségi alapokmány ügye A népszövetségi problémák egyik legfontosabbika a népszövetségi alapokmány módosításával van kapcsolatban. Az alapokmány módosítását a nagyhatalmak részéről főleg a locarnoi értekezlet összehívásának akadályai teszik sürgetően aktuálissá. Rendkívüli fordulatot ennek a kérdésnek az a körülmény is, hogy a Genfben ülésezett tizenkettedik kisb-

ségi kongresszus azzal a kategórius kéréssel fordult a Népszövetséghez, hogy a népszövetségi alapokmány módosításával kapcsolatban a népkétszáz jogok újabb és félreérthetetlen biztosítását is végigkísérje az alapokmány kiadásáig.

Egyébként Genfben meglehetősen feltűnő kelt népszövetségi körökben Beck lengyel külügyminiszternek a főtítkársághoz intézett levele, melyben közli, hogy Lengyelország a népszövetségi alapokmány módosítását nem tartja időszerűnek. A lengyel kormány szerint ilyenértelmű reformra ebben a pillanatban nem kerülhet sor, csak az alapokmány eddigi paragrafusainak helyes értelmezéséről és alkalmazásáról lehet beszélni.

Megingathatatlan az orosz-francia paktum

London, szeptember 19. (Rador). A Manchester Guardian szerint Hitler Nürnbergben ki akarta próbálni a francia-orosz paktum erejét,

de az megingathatatlanak bizonyult. Meg kellett érteniük Berlinben — írja a lap

—, hogy ez a paktum hosszú életű lesz és hogy Anglia nem igyekszik rábírnai a francia kormányt annak felmondására. Minden olyan tervet, amely Európának két táborba való szétosztását és a biztonsági paktumoknak a kontinens nyugati részére való korlátozását célozza, ugyanolyan határozottsággal vetik el Londonban, mint Párizsban.

Leon Blum genfi szerepe

A népszövetségi munkálatokkal és Franciaország magatartásával kapcsolatban a Daily Telegraph azt írja, hogy Blum eddig óriási felelősséget viselt. Szerencsére a francia miniszterelnök jelenleg szabadabban mozoghat és teljes figyelmet fordíthat a Genfben és Genf után megvitatott kérdésekre. Megkülönböztetett elégedettséggel vettük tudomásul Blum csütörtöki kijelentését Franciaországnak a Népszövetségbe vetett erős hitéről. Ugyanakkor a francia miniszterelnök azt is állította, hogy kormánya kész elfogadni mindennemű javaslatot, bárholon is jöjjön, amely szilárdan biztosítaná, hogy Európát mentesítik a zavargásoktól.

Javult Titulescu állapota, orvosai biznak felgyógyulásában

Nem fertőzésről, hanem mérgezésről van szó — jelentette ki a volt külügyminiszter egyik kezelő orvosa. Nagy feltűnést fog kelteni a volt külügyminiszter politikai végrendelete

Saint Moritz, szeptember 19. Szombaton délig Titulescu állapotában lényeges változás nem állott be. Az éjszakát nyugodtan töltötte és reggel fénylocsig aludt. Alma nyugodtabb volt, mint a csütörtökről péntekre virradó éjjel. Az orvosok reggeli konziliuma szerint az éjszakának kedvező hatása volt. A beteg hangulata egyre jobb.

Párizsi tanár nyilatkozata Titulescu állapotáról

Az Adeverul párizsi tudósítója beszélgetést folytatott Titulescu egyik kezelő orvosával, Landovszki professzorral, akit Párizsból a volt külügyminiszter betegágyához hívtak. A professzor a következőket mondotta:

— Az eset igen ritka, de mégis remélem, hogy Titulescu állapota javulni fog. A beteg mérgezést kapott, melynek oka ismeretlen. A mérgezőtől mája is megbetegedett. Eppen a máj megbetegedése miatt a betegség nagyon súlyos, de nem reménytelen. Ismétlem, komoly reményeink vannak Titulescu felgyógyulásához. Még több vérátömlesztésre lesz szükség, mert a máj megbetegedése általános vérvesztést idézett elő. A beteg láza egész idő alatt 37,8 körül mozog, aminek azonban nincs különösebb jelentősége,

mert nem fertőzésről, hanem mérgezésről van szó,

a mérgezés pedig nem okoz nagy lázat. A beteg pulzusa majdnem rendes, 86-ot ver. Dr. Andrés párizsi tanár állandóan a beteg mellett tartózkodik és telefonon informál állapotáról. Ma, szombaton reggel 37,4 láza volt, ez azonban lényeges javulást a kezelőorvosok szerint nem jelent. A kezelésnek még nem mutatkoztak az eredményei. Mivel a vérátömlesztés 24 óra alatt elvesztí hatását, újabb átömlesztésekre lesz szükség.

A kormány hivatalos jelentése

Bucuresti, szeptember 19. A kormány tegnap a következő közleményt adta ki:

„A Saint Moritzból közvetlenül kapott hírek szerint Titulescu állapotában javulás állott be és a beteg kielégítő módon táplálkozott. Közérzete jó. A kezelő orvosok közleményt adtak ki, amelyben rámutatnak arra, hogy a beteg állapota továbbra is igen súlyos. Csak kisméretű javulás mutatkozik, mert a vörös vérszámok száma négyzetcentiméterenként 50 ezerre emelkedett. A vérben a regene-álódás jelei mutatkoznak.

A beteg kedélye elég jó. Titulescu szállodájából, mely a nyári szezon végétől egészen kiürült, magánvillába szállították át. A beteg mellé Párizsból odaérkezett Abrami párizsi és Naegel zürichi professzorok.

Titulescu politikai végrendelete

Saint Moritz, szeptember 19. Titulescu pénteken délután néhány szót váltott környezetével és utasításokat adott végrendeletére vonatkozólag, amelyeket súlyos megbetegedése előtti éjszakán papírra vetett. Titulescu jegyzetei az utóbbi napok eseményeinek történetét tartalmazza Titulescu személyi nézetének kritikájával. Titulescu környezetében azt állítják, hogy ezek az adatok nyilvánosságra hozataluk esetén óriási feltűnést fognak kelteni. A politikai végrendelet utasításokat tartalmaz az ország kormányai számára is, külpolitikai orientációk tekintetében. A végrendelet békepolitika mellett száll szikra.

Tatarescu ma újabb táviratban kívánt felgyógyulást a volt külügyminiszternek, aki többek között a következőktől kapott táviratokat: Leon Blum, Rusdu Arras, Paul Boncour, Nacimos, Stelian Popescu, Eliza Bratianu, Wickham Steed, több genfi követ, angol képviselő, továbbá Miron patriárka, Al. Lapadatu a Román Akadémia nevében, Dinu Bratianu, Victor Antonescu, Fotios, Ostrowski, Jan Seba, stb. stb. levelet írt a nagybeteg diplomatához.

VILÁG TUREL A nürnbergi legendagyár

Kár volna azt hinni, hogy mindaz, ami a nürnbergi pártnapon a zsidókról elhangzott, egyszerű rögeszme, vagy ostobaság. Rögeszme, vagy ostobaság nem lehetne ilyen hosszú életű. Ilyen sokáig csak a céltudatosan terjesztett hazugság él, amely négy év óta kenyere a Harmadik Birodalom fő és alvezéreinek. Nagy rutinjuk van a megtevésében a német propagandafőnököknek, az ideai pártnapon azonban minden elképzelhető mértéken túlmentek. Fenntartás és skrupulus nélkül hamisították meg nemcsak a lényegét, de a kézzelfogható és azonnal ellenőrizhető adatokat is. Rosenberg Alfréd, az új német mithosz nagy legendagyárosa, olyan könnyedséggel intézte el az orosz szovjet és a világ-zsidóság azonosságát, mintha nem egész Európa nyilvánossága számára beszélt volna, hanem egy átvirrasztott éjszaka után, hajnali órában, kávéházi asztal mellől, kockázatot volna meg néhány megjegyzést kész baráti körben.

Sztalin, a harmadik internacionálé főnöke — mondotta Rosenberg — ugyan nem zsidó, de nem is orosz, tudvalevőleg kaukázusi. Mögötte és feje fölött azonban apósa: Lazar Moiseovits Kaganovits huzaratja a szálakat. Ő a helyettese Sztalinnak és a szovjetkormány rendeletei értelmében Sztalin távollétében ugyanolyan tiszteltadások járnak ki neki, mint a kaukázusi diktátornak.

Sztalin tényleg kaukázusi. Egészen pontosan georgiai. Ez az egyetlen igaz szó Alfréd Rosenberg három mondatában. Egyébként nem Sztalin, hanem Dimitroff a harmadik internacionálé „főnöke”, illetőleg főtítkára. Sztalin több mint három esztendő óta özvegy és nem nősült meg újra. Lazar Kaganovitsnak nincs is felnőtt lánya, még törvénytelenül sem lehetne apósa Sztalinnak. Végül Kaganovits nem helyettese a kaukázusi diktátornak, hanem közlekedésügyi népbiztos.

Alighanem kitűnően van informálva ezekről az apóóságokról a német mithosz megteremtője, amint-hogy azt is jól tudja, hogy a nemrégiben kivégzett tizenhat egykori kommunista vezér közül történetesen tizenegy volt a zsidó. Miért állít hát valótlanosságot a kitűnő balti nemes? És miért töltötték ki a legnyilvánvalóbb hamisításokkal a többi szónokok a nürnbergi pártnapot?

Mert az igazságot nem lett volna jó emlegetni Nürnbergben. Nem hatott volna tudásos lelkesítően, ha Hitler a zsidók helyett például a külkereskedelmi mérlegről beszélt volna. 1931-ben 22,3 milliárd volt a német külkereskedelmi forgalom. 1935-ben 6,5 milliárd és az export azóta is egyre csökken. A németbarát Jugoszlávia éppen most határozta el, hogy nem szállít portékát márkáért Németországnak. Román petróleumot is csak erős devizáért kap a Harmadik Birodalom, csak Magyarország szolgálja ki Németországot márkáért, vehet is majd a felgyülemlett márkáért vagonszámra német százharmónikát, úgy ahogy Románia is kapott az acélos buzájáért száz esztendőre elegendő gégetükröt és neosalvarsant.

Németországnak vannak antiszemita prófétái, de nincsen devizája. Holott élelmiszerekben és nyersanyagokban nagy bevételre szorul és a német vegyészek nem tudnak olyan zseniálisan pótnyagokat kiagyalni a szegény emberek gyomra és a mammutgyárak gépei számára, mint a propagandafőnökök hazugságokat a fejek elködösítésére. Nem tagadja el Hitlertől senkinek, hogy csökkent Németországban a munkanélküliség. Allitól hárommillió embert állított be a Harmadik Birodalom a termelésbe, de milyen eszközökkel? Elvette a zsidók kenyerét, százazres tömegeket szállított koncentrációs táborokba, munkatáborokba szurolta össze csaknem az egész ifjúságot és minden családból csak egyetlen embert enged kenyereért keresni. Vaj nincs, margarín nincs, tojás fogytán van a német városokban és közben a rezsim szakadatlanul rizza a perselyt, milliószámra szedik ki a márkát: önkéntes adományok formájában, nyomorezthyítés helyett, jórészt a hadiparba ölik bele, az egyetlen üzletbe, ami Németországban még jól megy és amelynek felduzzasztása valóban százazerszámra nyelhetett el munkanélkülit.

Ilyen mérleget nem volt kedve csinálni

36. SZEPTEMBER 19. ... Petrol hajszesz ... Petrol-szappan ... Dr. Schacht és Bas ... Lord Cecilől, aki ... Az Adeverul ... Lord Cecilől, aki ... Az Adeverul ...

Ne elégedjék meg a máig használt illatszergyári készítményekkel

Végyen egyszer a:

Les Créations „N. H. B.” márkájú PUDER, KÖLNIVIZ, ARC-, SZAJFESTÉK és PARFÜMBÖL

Ha össze fogja hasonlítani, meg lesz lepve ezek felsőbbrendűségétől. Hosszu évek tudományos kísérletezései az illatszergyártás művészetének terén tették tökéletessé a

Les Créations NHB

készítmények...

Kérje teljes bizalommal a legjobb drogeriákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

En-gros beszerzési forrás: N. H. Baltazar, Bucarest, Str. Sejan 7.

Hitler vezérkarának és azt sem lehet 1936-ban nyíltan meghirdetni, hogy a Harmadik Birodalom csak új imperialista háborúval tudna kimenekülni a gazdasági összeroppanásból. Jól tudja Németország, hogy Anglia nem fogja visszaadni a német gyarmatokat. Nem is érne sokat vele Németország, ha visszakapná ezeket a német érzéket ugyan dagasztó, de a kereskedelmi mérlegben nem sokat segítő afrikai területeket. Európában nézett ki magának gyarmatot a Harmadik Birodalom. Ukrajnát, ahol van nyersanyag, terem élelmiszer és egy kiadós pogrom esetén volna hely német emberfőléleg számára is. Mussolini sokkal őszintébb volt és sokkal egyenesebb. Az abesszini rabszolgágról és a rabszolgák felszabadításáról csak úgy mellesleg beszélt. Minden köntörfalazás nélkül megmondotta, hogy kizsákmányolási gyarmatnak akarja Abessziniát. Am Hitler erkölcsi takarót keres kelet-európai expanziós terve beburkolására. Ezért kevei bele a zsidókat. Ezért találta ki Nürnbergben, hogy Szovjetország vezetőinek 98 százaléka zsidó. Hogy a bolsevizmus a zsidó világ ösz-szeeskívése az árja németek ellen és hogy „mi nemzeti szocialisták, faji mértegetésből és német népünk érdekében alkotunk frontot a bolsevizmus ellen.” Azzal akart kedvet csinálni a németeknek az Oroszország elleni háborúra, hogy a százhetvenmillió birodalmat sző őstől-bőröstől megteszi zsidóknak. A nemzeti szocialista tétel így szól: „A zsidó alacsonyrendű, gonosztevő fajta, amely az árjak fölötti világalomra tör. A bolsevizmus zsidó találmány, a világalom megszerzése érdekében. Ukrajnában bolsevizmus van, vagyis zsidóuralom. Fel tehát szent felszabadító háborúra, a zsidó uralom ellen. Valójában a tételnek pont a fordítottja igaz, Németország hódító háborút akar Oroszország ellen s ezért van szüksége a zsidó bolsevizmus legendájára.

Nem fog megszűnni Németországban az antiszemita rágalmhadjárat akkor sem, ha az utolsó németországi zsidó szájából is kiütközött már a kenyeret. Szüksége van a hitlerizmusnak a zsidókérdésre külpolitikai terveiben és ennek köszönhetjük, hogy a megfogyatkozott német export helyett antiszemita rágalmakat és hazugságokat szállítanak vagontételekben külföldre. Bent az országban pedig a zsidók elleni felháborodást, az expanziós politika ürügyét, állandóan szítja az egész állami apparátus. A nürnbergi pártnapok alatt itéltek el Frankfurtban egy szegény német-zsidó ördögöt fajgyalázasért másfél esztendei fegyházra, mert egy árja nővel folytatott viszonyát nem szakította félbe a nürnbergi törvények után sem. A súlyos ítéletet azzal indokolták a derék frankfurti bírák, hogy a zsidók minden figyelmeztetés ellenére sem akarják abba hagyni a fajgyalázaszt és ezért volt szükség ilyen drákói példa statuálására.

Hihet ilyen szimpla hazugságokat egy hatvanmillió nemzeti, amelynek tagjai között alig van analfabéta? Ugyátszik igen. Már a régi rómaiak is tudták „calomniari audacter semper aliquid haeret”, csak rá-

galmazz merészen, valami mindig megragad és a hitleri rezsim bőven él ezzel az egyszerű bölcösséggel. Bőven él, mert nem volt, aki szembeszálljon ezzel a rágalmhadjáratával. Még egy gyermek is meg tudná cáfolni Goebbels és Rosenberg egész adattárát. De hiányzott az a fórum és tribün, ahonnan ezt a cáfolatot világga lehetett volna kiáltani. Csak zsidó tribün lehet, mert ki más érdekelt e széles világon, hogy a Harmadik Birodalom mit akar a zsidóktól és a zsidóktól? Ennek a zsidó fórumnak a hiánya teremtetve meg az első zsidó világkongresszust, amely szervezett módon veszi fel a harcot a durva antiszemita hamisításokkal. A kongresszus vezetősége a világ minden tisztességes emberéhez, az összes parlamentekhez és kormányokhoz intézett proklamációban tiltakozott a nürnbergi uszítás ellen. Tiltakozott az ellen, hogy Németország egy másik európai állammal való konfliktusát úgy intézze el, hogy a bolsevizmust a világ zsidó-

ságával azonosítja. Hitler, Rosenberg és Goebbels számokkal való büvésködéseivel helyett a proklamáció rámutat arra a történelmi igazságra, hogy nem a „világzsidóság”, hanem a német militarizmus volt az, amely a háború alatt a bolsevizmust Oroszországban uralomra segítette.

A zsidó világkongresszus nem fogja felelet nélkül hagyni az antiszemita rágalmakat. Le fogja leplezni az antiszemita propaganda hamisításait és gondoskodni fog arról, hogy a rágalmak cáfolatai eljussanak minden illetékes kézbe. Egész állami apparátus segítségével terjesztett középkori rém-mesékkel szemben, kis genfi iroda készül felvenni a harcot. E küzdelem eredménye végső fokon nem lehet kétséges: mert magában Németországban is egyre több tisztességes ember várja már illetékes helyről az igazságot, a nürnbergi legendagyár hamisításáról és kézzelfogható hazugságairól. (i. f.)

Miért akarja Jabotinszki „evakuálni” a lengyelországi zsidókat

Salom Asch tiltakozik a revizionista vezér tervével szemben

Varsó, szeptember 19. A lengyelországi sajtóban hatalmas visszhangra talált Jabotinszkinak az a terve, hogy a lengyelországi zsidókat állami segítséggel lakotasságokba és állami segítséggel telepítsék le Palesztinába. A zsidó sajtó és a zsidó közélet széles körei kategórikusan a kilakoltatási terv ellen foglalnak állást, amelyben a galut-országokban lakó zsidóság polgárjogainak veszélyeztetését látják. A kérdéssel kapcsolatosan rendezett ankét során megszólalt Salom Asch, a világhírű zsidó író is, aki többek között a következőket mondta:

— Jabotinszkinak a lengyel sajtóban a zsidók evakuálására vonatkozólag tett kijelentései ártanak a cionizmusnak és a zsidóság létérdekeinek. Egy ilyen „cionizmus”, amely a zsidók evakuálásával azonos, a legelkeseredettebb harcot kell, hogy kiváltssa maga ellen, mert a legveszélyesebb eszköz adja ellenségeink kezébe és alássa egzisztenciánkat. Még nincs egy menedékhely számunkra, még minden ajtó és kapu el van zárva előttünk. Az egyetlen kis kaput, amely Palesztinában nyitva állt előttünk, Jabotinszki szónoki képességeivel majdnem ugyancsak bezáratta számunkra. Most pedig üres szavakkal segítenek ezek az urak kiszorítani a zsidókat azokról a helyekről, ahol élnek, amelyeknek területével évszázados és évezredek történelmi folyamata eredményeképpen szervesen össze-

vannak növe. Nem mondjuk azt, hogy Lengyelországnak nincs szüksége kivándorlási területre, vagy hogy a lengyelországi zsidóknak oly jól megy, hogy nincs szükségük kivándorolásra.

Közel hatvan éve, 1884 óta egyebet sem teszünk, mint hogy Lengyelországból kivándoroljunk.

Jabotinszki kilakoltatási terve centiméterrel sem fogja távolabb nyitni előttünk valamely bevándorlási ország kapuit. Ellenkezőleg. Egy kivándorlásra kényszerített lakosság minden országban nemkívánatos elem, olcsó munkaerő behozatala, amellyel szemben az illető országban dolgozó tömegek védekezni fognak. Pusztán szociális szempontból is lehetetlen egy ilyen kivándorlást Amerika, Argentína, vagy bármely más ország felé megszervezni.

Nem ösztönöztük el Lengyelországot, hogy evakuálásra érdemesüljön volna.

A lengyelországi zsidóság ezer történelmi folyamat eredménye. A lengyelországi zsidóknak joguk van az életre, mint az ország bármely más lakosságának. Ha Lengyelország nem akar zsidót, ezt meg kellett volna mondania 1919-ben Versaillesben, mikor a lengyel államot megteremtették. Akkor talán a világ népei gondoskodtak volna számunkra egy darab földről a nap alatt, talán a palesztinai mandátum is másképpen nézne ki.

A négus emlékiratai

Alig egy évvel az abesszini háború kitörése és félévvel befejezése után a négus kiadta emlékiratait. Egy francia újságírónak, Marcel Grioulenak mondta tollba memorandumját, mely franciául jelent meg „La vérité sur la guerre italo-éthiopienne” címen. Nem vonult díszes köntösből és ünnepléses külsőségek között a könyvpiacon a négus könyve: meglehetősen igénytelen, vékony füzet, a „Vu” című folyóirat különszáma. A kiadó, ugyátszik, nem becsülte annyira Jüda országlánjának feljegyzéseit, hogy kötvé adják ki, komoly könyv alakban.

A munka meglehetősen szomorú. Maga az a tény, hogy létrejött, szerzőjének pesszimizmusát árulja el. Ha egy esemény főszereplője megírja emlékiratát, már sejti, hogy az esemény végkép lezárult. Nem véletlen, hogy a világháború összes főszereplői csak 1918 után kezdték „visszaemlékezni.” Aki memoárt ír, érzi, hogy nincs tovább. A négus ezt látszólag nem mutatja. „Igazságot” követel magának és népének. De hangjából kiérezni, hogy nem nagyon reméli a korszerűtlen követelés teljesülését.

Az emlékirat, a bevezető fejezet kivételével, a háború katonai történetét foglalja össze. Elsősorban tehát katonai és politikai érdekessége van. A gondolkodó európai olvasó igyekszik e napi érdekességek mögé hatolni és megtalálni e rövid írás mögött az embert és sajátos szellemi talaját. Magából az em-

replője megírja emlékiratát, már sejti, hogy az esemény végkép lezárult. Nem véletlen, hogy a világháború összes főszereplői csak 1918 után kezdték „visszaemlékezni.” Aki memoárt ír, érzi, hogy nincs tovább. A négus ezt látszólag nem mutatja. „Igazságot” követel magának és népének. De hangjából kiérezni, hogy nem nagyon reméli a korszerűtlen követelés teljesülését.

Az emlékirat, a bevezető fejezet kivételével, a háború katonai történetét foglalja össze. Elsősorban tehát katonai és politikai érdekessége van. A gondolkodó európai olvasó igyekszik e napi érdekességek mögé hatolni és megtalálni e rövid írás mögött az embert és sajátos szellemi talaját. Magából az em-

SOK TIZEZER meglegedett vevő bizonyítja, hogy a **ZEPHIR** kályha az összes kályhák között a **LEGJOBB** 10 kilogramm fával fűt egy NORMÁL szobát 24 órán Gyártja: **Szántó D. és Fia Oradea** Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan árjegyzéket, Képviselet: „BARZEL” vaskereskedés, Piața M. Viteazul No. 13.

BUNDÁT
Szörmét, újat, alakítást a legújabb bécsi és párizsi modellek után figyelemre-méltó áron szörmeszalonomban vehet
WEISZ TIBOR
Cluj, Calea Regale Ferdinand 21. (Farkas Ernő ház udvarán.)

berből azonban keveset kapunk. A négus nem sokat ír magáról. Itt az első nagy különbség közte és az európai vezetőgyenisegek között. Rögtön látni rajta, hogy afrikai: lehetőleg tényeket közöl, nem pedig szubjektív vallomások. Az eseményeket hangsúlyozza, nem a maga szerepét. „Reformtörekvéseit” éppen csak megemlíti. Hiányzik belőle az európai események főhőseinek az a szuggesztív, szinte mágikus ereje, mellyel önmaguk iránt lelkesednek. Altalában kerül az érzelmi mozzanatok, érvelés az érzések és nem az indulatoknak. Mindez régmódi és európaiatlant.

Az egész íráson végigvonul egy törekvés: bebizonyítani, hogy az abesszini ősi kultúrája nép, mely igyekezett elindulni az európai civilizáció útján. Maga is kénytelen elismerni könyve végén, hogy ez az indulás nagyon lassu volt és tapogatózó. „Hazánknak joga van úgy élni, mint amilyen, a maga erényivel és hibáival, jó és rossz emlékeivel. Joga van óvatosan, féltékenn menni annak a haladásnak az útján, melynek kiválósága nem nyilvánvaló... Joga van megválogatni az utat vagy ösvényt, mely a legjobban felel meg meztelen lábának.” Foglalkozik a legkéisebb ponttal, a rabszolgaság kérdésével is. Meglehetősen kiterő választ ad a kínos kérdésre. „Nem tartozik most ide, írja óvatosan, hogy mentegedjünk, amiért tiz év alatt nem tudtunk eltüntetni egy tízezer éves intézményt... és rámutassunk, hogy sok nagyobb, jobban iparosodott és fejlettebb, modernebb nemzet is sok tekintetben tehetetlen ezzel az emberi problémával szemben. Csak annyit akarunk megjegyezni, hogy szemlély szerint teljes szívvel és teljes erőnkkel fátáradtunk tiz éven át, hogy ezt az állapotot enyhítsük, országhatárainkon belül... Tovább nem mehettünk. Azzal védolnak bennünket, hogy Arabia rabszolgaságát elhárítsuk tőlünk szerzte be. Tudunkkal Arabia néhánny, velünk barátságban álló országban tul fekszik, ahol a mi törvényeink nem érvényesek. Es tul van a tengeren is, melyet nem a mi hidroplánjaink repülnek át és melynek hajóit nem a mi torpedórombolóink szelik.”

A továbbiakban azt bizonyítja, hogy az abesszini nép nem barbár. Egy helyen megemlíti, hogy az abesszini katoná nem szereti a puskát, mert gyávaságnak tartja: a távolból ölni. Több csatában előfordult, hogy az abesszinek eldobták puskáikat és kivont karddal rohantak az ellenségre. Altalában csak a közelharcot szeretik, csak abban erősek. Egyébként a négus önkéntlenül is csupa ellenbizonyítékot hoz fel ezen a téren — mást nem is hozhat. Azt állítja, hogy tiz évig fáradozott az ország civilizálásán. Ezzel szemben a háború kitörésekor az abesszini hadseregnek mindössze százhusz gépfegyvere volt! Nehéz tűzértségnek színel sem látták az abesszinek, könnyű tűzérsegük szintén nem volt, csak néhány légi elhárító ütégük. A hadirepülőgépekről és a tankokról szintén megfeledkezett Hailé Szelasszié „civilizáló” munkája. Egyetlen adatot sem tud felhozni annak bizonyítására, hogy Skodának vagy Schneider-Creuzonak megrendelés lett volna. Hadigázok tekintetében az abesszinek nem állnak magasabb fokon mint a zulukafferek. Egyáltalában fogalmuk sem volt a gézokról. A tankok ellen lánzsával bárdal védekeztek, véres harci kiáltásokat hallatva. „Zarraf, zarraf!” — üvöltötték teletokból és mikor a modern haditechnika eszközei fordultak ellenük, azt hitték, démoni erőkkel állnak szemben. Még rendes kézigránátjaik sem voltak. Es ez a nép nevezte magát civilizáltnak!!

— Ciulley mérnök az esküdték előtt. Bucarestből jelentik: Ma délután kezdődik az esküdtészek előtt Ciulley mérnök pere, akit Tita Cristescu meggyilkolásával vádolnak.

VASÁRNAP, Dolgo
A náci „Tuc
Bucaresti, sze
Duca kormányra
világot az antisz
más szélsőjobb
hogy a kormány
emigrált zsidóna
délyt.
A hir természet
szén amióta Hitl
felett összesen s
ezzen ezt az orsz
ról, hogy a Duc
ezer németzsidó
ezeknek nagy ré
országba, Dél-Az
Angliába menek
A „Tara Noas
nyert, talán ind
atmoszférának, a
mérénlyetre veze
Most újabb ha
elő a hazai antis
Ausztriából zsidó
dult el Románia
osztrák egyezmén
Schussniggék Au
jeszteni a nürnb
A kormány sz
cáfolni a hamis é
gezvén, hogy az
és rendeletei érte
geneknek az orsz
A kormány hívát
záfízi: „... Világos m
azok, akik ilyen
jesztenek az agi
— s miután neaz
paszkodjanak, mi
hazudnak...”

Iuca belügymin
intézetét körrende
ország fennálló t
dők arra, hogy
a rendet.
Attól eltekintve
nyek mellett is a
romállapotot és a
Az ostromállap
főrvények ellené
ben folyik az an
nyomán az anar
zó szélsőjobboda
dése.

Ennek nyomán
resztes fegyveres
országot, zsidó ha
bolnak össze, vé
kelőket, békés ö
telen asszonyoka
fiben és Caintiba
tegnapelőtt Tig
ban. A
De nem csak
és Bucovinában.
keresztes és ar
árusító hulligáno
ket, az autóbusz
a rejtettebb uc
nem vásárol.
Valóban, a t
sőt tulok van b
és nyugalom bi
elegendő Iuca

Egy érdekes
kafroni” szerve
tember 17-én t
érkeznek. A kü

szabadságra
tökl
gumival, amel

reset kapunk. A négu
l. Itt az első nagy kü-
eupópai vezetőségének
átírt rajta, hogy afrikai;
zöl, nem pedig szubjek-
eseményeket hangsü-
szerepét. „Reformtörök-
egemliti. Hiányzik be-
ények főhősének az a
hágikus ereje, melyet
sednek. Altalában ke-
zanatokat, érvelése az
adulatoknak. Mindez ré-
n.

égigvonul egy törekvés:
z abesszin ősi kultúrája
elindulni az európai ci-
is képtelen elismerni
ez az indulás nagyon
ódzó. „Hazánknek joga
milyen, a maga érénye-
rossz emlékeivel. Joga
men menni annak a ha-
melynek kiválósága nem
van megváltoztatni az
mely a legjobban felel
k.” Foglalkozik a legké-
rabszolgaság kérdéssel
Érő választ ad a kínos
ozik most ide, írja óva-
zódunk, amiért tíz év
tüntetni egy tízezeréves
tatassunk, hogy sok na-
adott és fejlettebb, mo-
sok tekintetben tehetet-
problémával szemben.
megjegyezni, hogy sze-
vükkel és teljes erőnk-
ven át, hogy ezt az ál-
rszágatárainkon belül...
nk. Azzal védolnak ben-
rabszolgaszükségletét
Tudunkkal Arabia né-
gban álló országban tul-
rvényeink nem érvénye-
geren is, melyet nem a
repülnek át és melynek
pedigrombolóink szelik”.
zt bizonyítja, hogy az
arbár. Egy helyen meg-
szin katoná nem szereti
váságnak tartja: a tá-
sátában előfordult, hogy
lták puskáikat és kivont
ez ellenségre. Altalában
szeretik, csak abban
a négu önkéntelenül is
ot hoz fel ezen a téren
nat. Azt állítja, hogy tíz
ország civilizálásán. Ez-
u kitérősek az abesz-
indóssze százhusz gép-
éz tüzéségnak színt
zinek, könnyű tüzéségük
sak néhány légi elhárító
ógépekről és a tankokról
ett Hallé Szelasszié „ci-
gyetlen adatot sem tud
nyítására, hogy Skodá-
-Creuzonak megrendelőj-
ok tekintetében az abesz-
magasabb fokon mint a
altalában fogabuk sem
A tankok ellen lándzsával
véres harc kiállításokat
zarrak!” — üvöltötték tele
a modern haditechnika
ellenük, azt hitték, dé-
nk szemben. Még rendes
voltak. Es ez a nép ne-
álnak!!

egyele Ferdinand 21.
ház udvarán.)

reset kapunk. A négu
l. Itt az első nagy kü-
eupópai vezetőségének
átírt rajta, hogy afrikai;
zöl, nem pedig szubjek-
eseményeket hangsü-
szerepét. „Reformtörök-
egemliti. Hiányzik be-
ények főhősének az a
hágikus ereje, melyet
sednek. Altalában ke-
zanatokat, érvelése az
adulatoknak. Mindez ré-
n.

égigvonul egy törekvés:
z abesszin ősi kultúrája
elindulni az európai ci-
is képtelen elismerni
ez az indulás nagyon
ódzó. „Hazánknek joga
milyen, a maga érénye-
rossz emlékeivel. Joga
men menni annak a ha-
melynek kiválósága nem
van megváltoztatni az
mely a legjobban felel
k.” Foglalkozik a legké-
rabszolgaság kérdéssel
Érő választ ad a kínos
ozik most ide, írja óva-
zódunk, amiért tíz év
tüntetni egy tízezeréves
tatassunk, hogy sok na-
adott és fejlettebb, mo-
sok tekintetben tehetet-
problémával szemben.
megjegyezni, hogy sze-
vükkel és teljes erőnk-
ven át, hogy ezt az ál-
rszágatárainkon belül...
nk. Azzal védolnak ben-
rabszolgaszükségletét
Tudunkkal Arabia né-
gban álló országban tul-
rvényeink nem érvénye-
geren is, melyet nem a
repülnek át és melynek
pedigrombolóink szelik”.
zt bizonyítja, hogy az
arbár. Egy helyen meg-
szin katoná nem szereti
váságnak tartja: a tá-
sátában előfordult, hogy
lták puskáikat és kivont
ez ellenségre. Altalában
szeretik, csak abban
a négu önkéntelenül is
ot hoz fel ezen a téren
nat. Azt állítja, hogy tíz
ország civilizálásán. Ez-
u kitérősek az abesz-
indóssze százhusz gép-
éz tüzéségnak színt
zinek, könnyű tüzéségük
sak néhány légi elhárító
ógépekről és a tankokról
ett Hallé Szelasszié „ci-
gyetlen adatot sem tud
nyítására, hogy Skodá-
-Creuzonak megrendelőj-
ok tekintetében az abesz-
magasabb fokon mint a
altalában fogabuk sem
A tankok ellen lándzsával
véres harc kiállításokat
zarrak!” — üvöltötték tele
a modern haditechnika
ellenük, azt hitték, dé-
nk szemben. Még rendes
voltak. Es ez a nép ne-
álnak!!

egyele Ferdinand 21.
ház udvarán.)

reset kapunk. A négu
l. Itt az első nagy kü-
eupópai vezetőségének
átírt rajta, hogy afrikai;
zöl, nem pedig szubjek-
eseményeket hangsü-
szerepét. „Reformtörök-
egemliti. Hiányzik be-
ények főhősének az a
hágikus ereje, melyet
sednek. Altalában ke-
zanatokat, érvelése az
adulatoknak. Mindez ré-
n.

Dolgozik a kampóskereszt...

A náci „munkafront” küldöttsége autobuszokon jön Romániába. Iuca óta is cuzista rohamosztagok járnak az országot. Az ausztriai zsidók és a román antiszemita

Bucuresti, szeptember 19. Nem sokkal Duca kormányra kerülése után látott napvilágot az antiszemita „Tara Noastra” és más szélsőjobb oldali lapok hasábjain a hír, hogy a kormány 150 ezer Németországból emigrált zsidónak adott letelepedési engedélyt.

A hír természetesen hazugság volt. Hiszen amióta Hitler uralkodik Németország felett összesen sem hagyták el százötvenezren ezt az országot. Nem is beszélve arról, hogy a Duca kormány idején kb. 60 ezer németzsidó emigránstól tudtak és ezeknek nagy része Palesztinába, Franciaországba, Dél-Amerikába, Hollandiába és Angliába menekült.

A „Tara Noastra” híre azonban hitelt nyert, talán indítóokát képezte annak az atmoszférának, amely az I. G. Duca elleni merényletre vezetett.

Most újabb hasonló hazugsággal állanak elő a hazai antiszemita lapok, mely szerint Ausztriából zsidó menekültek áradata indult el Románia felé... miután a német-ország egyezmény következménye képpen Schussniggék Ausztriára is kiakarják terjeszteni a nürnbergi árja-paragrafusokat.

A kormány szükségének tartotta megcáfolni a hamis és tendenciózus hírt, leszögezve, hogy az ország fennálló törvényei és rendeletei értelmében szó sem lehet idegeneknek az országba való befogadásáról. A kormány hivatalosa ezenkívül még hozzáfűzi:

„...Világos mindenki számára, hogy azok, akik ilyen légből szedett híreket terjesztenek az agitációt igyekeznek szítani — s miután nem tudják, hogy mibe kapaszkodjanak, minden szegényérzést nélkül hazudnak...”

Iuca belügyminiszter a prefektusokhoz intézett körrendeletében leszögezi, hogy az ország fennálló törvényei teljesen elegendők arra, hogy biztosítsák az országban a rendet.

Attól eltekintve, hogy a meglévő törvények mellett is meghosszabbították az ostromállapotot és a cenzurát.

Az ostromállapot, a cenzura s a meglévő törvények ellenére fantasztikus méretekben folyik az antiszemita uszítás s ennek nyomán az anarchikus eszközökkel dolgozó szélsőjobb oldali alakulatok szervezkedése.

Ennek nyomán egyenruhás és kampóskeresztes fegyveres csoportok járnak be az országot, zsidó házakat, zsinagógákat rombolnak össze, véresre verik a zsidó járókelőket, békés öregeket és ártatlan, védtelen asszonyokat, ma Tzetzcaniban, Onestiben és Caintiban, tegnap Bálti mellett, tegnapelőtt Tighinában, azelőtt Cernautilban. A zsidó házakat, zsinagógákat rombolnak össze, véresre verik a zsidó járókelőket, békés öregeket és ártatlan, védtelen asszonyokat, ma Tzetzcaniban, Onestiben és Caintiban, tegnap Bálti mellett, tegnapelőtt Tighinában, azelőtt Cernautilban.

De nem csak Moldovában, Basarabiában és Bucovinában. Bucuresti uccáin kampóskeresztes és antiszemita szennylapokat árusító huligánok állítják meg a járókelőket, az autóbusz megállókna, a parkokban, a rejtettebb uccákban s jaj annak, aki nem vásárol.

Valóban, a törvények száma elegendő, sőt túlsok van belőlük... csak hogy a rend és nyugalom biztosításához mindez nem elegendő Iuca ur.

Egy érdekes hír: A németországi „munkafront” szervezetének kiküldöttjei szeptember 17-én tanulmányutra Romániába érkeznek. A küldöttség aziránt fog érdek-

lődni, hogy milyen lehetőségei vannak Romániának a német-szükségletek kielégítése szempontjából. Az érdeklődés elsősorban a román petróleum iránt nyilvánul meg. Ezt bizonyítja az is, hogy a két hétig Romániában maradó küldöttség Sibiu és Brasov után a Prahova-völgyét fogja meglátogatni.

A „Drang nach Osten”-t egyelőre csak néhány autóbusz vezeti be. Ha információink jók, úgy az autobuszokat dr. Schacht látogatása fogja követni, aki legutóbbi balkáni útja alkalmával nem találta elkövetkezettnek az időt egy romániai látogatásra.

Göring többszöri kijelentése irányában: „mielőtt a háborút megkezdzenék biztosí-

Breslau polgárai tüntettek a nácik zsidóellenes terrorja ellen

Az antiszemita kilengések nem szüneteltek az olimpiász idején. Megőrülnek és öngyilkosságot követnek el a megkínzott zsidók

Prága, szeptember 19. A napokban hivatalos zsidó közlemény jelent meg a németországi zsidók helyzetéről. Eszerint 1936 augusztusában az olimpiász ellenére is folytatódott a zsidóellenes atrocitások. A zsidókat az utóbbi hónapokban is igyekeztek a gazdasági életből kiszorítani. Régebben a nácik megelégedtek azzal, hogy a zsidókat rákényszerítsék vállalkozásokra, vagy részesedésüknek jóval csökkentett áron való átadására, újabban már a legszörnyetlenebbül kisajátítják a zsidók tulajdonát. Elközben pedig a politikai terroristák olyan megalázó módon viselkednek, hogy a kifosztott emberek közül számosan a halálban keresnek menekülést.

Közölte az Uj Kelet, hogy Hitlerék kisajátították a Simpson család fegyvergyárát. Egyik tagja a családnak az állandó zaklatásban megőrült, be kellett szállítani

MEGNYILT a
ROYAL KÁVÉHÁZ
BUCURESTI, CALEA VICTORIEI 29.
Teljesen renoválva. Modern ventiláció.
Ebédre 3 logásos menü kenyérrrel 35 lejes fix áron

tanunk kell a román búzát és petróleumot” a hatalmas arányú antiszemita propaganda után, következik az első helyszíni szemle. Sibiuiban és Brasovban ezekben a hitlerista fészkekben és a Prahova-völgyekben a munka-front autobuszai határkövet képeznek.

(—del)

felírásokkal kenték be. Különösen Hessianben dühöng a zsidó-ellenes terror. Münchenben a glaabachi zsidó temetőt ismételtelen feldúlták és az összes emlékműveket és emlékoszlopokat ledöntötték. Duisburgban de Vries holland származású zsidó kereskedők feleségével és leányával együtt öngyilkosságot követett el, mert már nem bírták elviselni a terrort. Leipzigban a Brühl áruházat, ahol számos zsidó alkalmazott volt, máról holnapra bezárták a hatóságok.

A szászországi Adorfban meghalt egy hat éves gyermek. Az apa kijelentette, hogy a gyermek husmérgezésben halt meg

A reuma megtámadja az ízületeket, izmokat és a szívet

— Jaj! A reuma összetörte a csontjaimat!
— Egyetlen egy orvosság van ez ellen: reggel és este egy CARMOL-os*) bedörzsölés.

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszer megfázás, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen.

attól a kolbásztól, amit Heymann zsidónál vásárolt. A náci-csöcselék már kezdett rombolni, amikor az államügyész beavatkozott a dologba és elrendelte a gyermek holttestének felboncolását. A törvényszéki orvosi bizottság megállapította, hogy a gyermek tüdőgyulladásban halt meg. Heymann mégis kénytelen volt üzletét az egy kis hányadért valamelyik árjának átadni.

A breslaui zsidó jótékony egyesületek az amerikai zsidóktól néhány vagon ruhaneműt és konzervet kaptak, hogy ellássák az inséges zsidókat. Ezt a küldeményt a nácik segélyegyesülete egyszerűen magának foglalta le.

Jellemző, hogy ezt a terrort már maguk a német tömegek is megelégték. Ahol csak alkalom adódik, a lakosság tüntet a nemzeti szocialisták embertelenségei ellen, azzal, hogy szimpátiát tanúsít a szenvedő zsidó néppel szemben. Így volt ez legutóbb a sziléziai filharmonikusokkal Breslauban. Itt ugyanis a nácik nyomására arra kényszerítették von Hesslint, a breslaui filharmonikus karnagyát, hogy hagyja el állását azért, mert felesége — zsidó. A breslaui Konzerhausban bucsu-előadást rendeztek Hesslin tiszteletére. A hatalmas terem zsufolásig megtelt és a kinrekedtek is legálább annyian voltak, mint azok, akik helyet kaptak. A távozó művész viharos ovációkban részesítették. Az emberek tombolva követelték, hogy Hesslin maradjon. Náci-körökben a tüntetéssel szemben tehetetlenek voltak. Hesslint az előadás után a közönség közül néhányan vállukra emelték és a polgárok ezrei kísérték szállására. A Hotel Monopol előtt megismétlődött a sok ezer ember lelkes tüntetése. Ezuttal már nem lehetett tagadni, hogy ez a manifesztáció a mai hatalmon lévő zsidóellenes politikáját akarja megbélyegezni.

— Időprognózis: Eryhén emelkedő, 1—2 milliméterrel, légnyomás váltakozó, többnyire derült ég, enyhe déli szél, emelkedő hőmérséklet, reggel, este köd.

A modern francia illatszereket legmagyobb sikere a

L'AIMANT DE COTY

és ezt minden vevőnknek rendelkezésére bocsátjuk, teljesen INGYEN!

Csak rövid ideig — szeptember 20-ikától kezdődőleg — minden egyes eredeti COTY puder dobozban benne lesz egy üveg ebből a parfümből, mint INGYENES ráadás.

51 doboz ára 130 Lei

SZABADSÁGRA csak a rendkívül finom, tökéletesen higiénikus

Primeros Gum..?

gumival, amely gondtalan túlélést biztosít.

Mély álmom..., de...

a baktériumok nem alszanak. Éppen éjjel támadják meg a fogakat. Ne adjon alkalmat rá, hogy az ételmaradványokon elterjedjenek. Minden étkezés után, különösen lefekvés előtt mossa ki száját és kefélje meg alaposan fogait

NIVEA fogkrém

Tisztítja és fehéríti a fogakat, óde lehetlet kölcsönöz. Kiváló jöhatásu, igaz a NIVEA készítmény.

24 Lei

KÖZGAZDASÁG

A megyei és községi adókat és illetékeket is a pénzügyminisztérium kezelje — követelik a nagyiparosok

A gyárpárosok egyesületének egy küldöttsége tisztelgett a napokban Pop Valer új kereskedelmi és iparügyi miniszter előtt. A küldöttség, melyet Theodorescu volt miniszter, az Ugir elnöke vezetett, arra kérte a minisztert, hogy a különböző és rendkívül elszaporodott közterhek terén végre próbáljon meg a kormány valamelyes rendet teremteni. Az illetékeknek és adóknak abban a sorozatában, amelyeket az utóbbi időkből életbe léptettek, mindenik minisztérium kivészi a maga részét, mindenik minisztérium, még a közoktatásügyi is, önálló adó és illetékesedési apparátussal dolgozik és minden ilyen adó és illeték nagyrésztben az ipari termelésre nehezedik, amely pedig így is a közterhek hatvan százalékát viseli. A küldöttség szerint feltétlenül szükséges ma már az illetékek összeírása, egységesítése és egyben annak a megoldása, hogy az állami, megyei és községi közterhek beszedését ne külön-külön, hanem a pénzügyminisztérium szervei segítségével intézzék, mivel a mai meg-

osztott rendszer állandó zavart, bizonytalanságot, költséget és rengeteg idővesztést jelent a vállalatokra nézve. Pop Valer miniszter arra kérte a küldöttséget, hogy állítson össze az Ugir egy kimutatást mindazon állami, megyei és városi adókról és illetékekről, amelyeket az iparvállalatoknak fizetniük kell, hogy a kormány gyakorlati megfontolás tárgyává tehesse az indítványt.

A Park Szanatórium Cluj
elektroterápiás osztályát
Inhalatóriummal

bővítette ki. Vezetőorvos: Dr. Havas József fill-orr-gége szakorvos. Akut és kronikus garat- és gégegyulladások, asthma bronchiale, stb. kezelése.

Csak a teljes házadómentességet élvező ingatlanok után kell hadfelszerelési illetéket fizetni

Az új házak a régebbi törvény szerint 10 évre teljesen, további öt évre 75 százalékos, további öt évre 50 százalékos adókedvezményben részesültek. Az 1935 évben életbeléptetett hadfelszerelési taxát a házadómentes ingatlanokra úgy módosították, hogy az új házak tulajdonosai csak a 75 százalékos kedvezmény után tartoznak hadfelszerelési illetéket fizetni. A pénzügyminiszter most két rendeletében úgy döntött, hogy csak azon ingatlanok fizetik a hadfelszerelési taxát, melyek a teljes 10

évre szóló adómentességet élvezik. Egyben elrendelte, hogy olyan ingatlanok után, melyek a pótlómentességi periódusban vannak, nem tartoznak ezen hadfelszerelési illetéket fizetni és miután ezeket már kivették, illetve előírták 1936 április 1-ig visszamenőleg törölni kell. Azon háztulajdonosok, kik ebbe a kategóriába tartoznak és már ki is fizették a hadfelszerelési taxát, a költségvetési év végén ezen összegek jóváírását kérhetik.

A cluji iparkamara tanácsának nagyipari jelöltjei

A cluji kereskedelmi és iparkamara tanácsának október elsejére kitűzött megválasztására a nagyipari jelölőlistát letették és a törvényszék azt elfogadta. Minden valószínűség szerint jobb jelölőlista nem lesz és így az alább közölt nevek, amelyek a listán szerepelnek, megválasztottaknak tekinthetők:

- Besa Eugen, a Sodronyipar rt. igazgatója,
 - dr. Bohatier Leo mérnök építésvállalkozó
 - dr. Böszörményi Sándor, az Ugir kerületi igazgatója, mint az Ufarom rt. igazgatója tagja,
 - dr. Dan Partenie a cluji Kőipar rt. igazgatója tagja,
 - Diamant Izsó, a Sodronyipar rt. vezérigazgatója,
 - Farkas Imre, az Ursus Egyesült Sörgyárak igazgatótanácsának elnöke,
 - Fotiadu Ion mérnök, a Minele Sorecani szénbánya igazgatója,
 - dr. Gáll Zsigmond, a Dermata bőrgyár igazgatója,
 - dr. Iacob Adrian, a Vlad et Co. S. A. vezérigazgatója,
 - Ing. E. Munteanu, a cluji Villamosművek vezérigazgatója,
 - dr. Nemes Simon, a Városi Téglapár rt. Cluj igazgatója tagja,
 - Petruca Ioan, a Radio Reclama nyomdai ipari vállalat igazgatója,
 - dr. Popa Ioan az Intreprinderile Forestiere Româna igazg. tagja,
 - Renner Frigyes, a Dermata bőrgyár igazgatója,
 - Weisz Béla, a Wertheimer szeszgyár igazgatója,
 - Biss Andor mérnök, a Kályha és Kerámiai termékek gyára igazgatója
 - dr. Agai Andor, a deji gőzmalom igazgatója,
 - Bechtold Gusztáv, a Solvay művek igazgatója,
 - Bozdog Grigore mérnök, a Turdai Üveggyár igazgatója,
 - Lázár Zoltán, a Ghiris-Ariesi Agyagipar rt. igazgatója,
- Pótlagok:**
- Ioan Babes, a Meteor palaárugyár igazgatója,
 - Flosaiu Ionel mérnök, a Sodronyipar technikai igazgatója,
 - Herskovits Imre, a Familia kenyérgyár rt. Cluj, igazgatója
 - Maier Augustin, a Villamosművek igazgatója tagja,
 - Orban Teodor, az Universum cég tulajdonosa,
 - Theodoratu S., a Sorecani villamosművek cégjegyzője,
 - Warga László, a Warga Dániel Öröksele papírfeldolgozó üzem társtulajdonosa,
 - Zudor János, a Renner-bőrgyár igazgatója,
 - Knizek Károly villamosművek igazgatója,
 - Tompa Sándor, a Tompa Testvérek cég társtulajdonosa.

— Ideges embereknek és lelkibetegeknek az igen enyhén ható, mindig megbízható természetes „Perenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorra egy pohárral bevéve — rendszeres béműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

Szilárdulnak a külföldi valuták a magánforgalomban. Legutóbbi bucaresti jelentés szerint a valuták árfolyamai a fővárosi magánforgalomban a következőképpen alakultak: francia frank 11.15—11.25 lej, svájci frank 55.50—56 lej, belgas 28—30 lej, dollár 165—167 lej, angol font 850—860 lej, szilling 32.50—33.50 lej, dinár 3.60—3.70 lej, zloti 27—29 lej, angol font 12.25—12.50 lej, holland forint 112—115 lej, Rentenmark 45—48 lej, cseh korona 6.15—6.25 lej, drachma 1.50—1.60 lej, török font 115—120 lej, pengő 32.75—33.25 lej, léva 1.70—1.80 lej, arany font 1390—1395 lej, Napoleon arany 1135—1140 lej. Főleg az aranyérmek jelentékeny szilárdulása feltűnő az utóbbi hét folyamán.

A szakmai képzésről szóló eddigi igazolványoknak (munkakönyveknek) ujjakkal való kicserélése a munkaügyi minisztérium

63.354 sz. a részletes utasításokat küldötte a munkamaráknak. Ezzel kapcsolatban közöljük, hogy a munkaügyi minisztérium egyúttal elkészítette a szakmai képzésről szóló törvény végrehajtási utasításának tervezetét is. Ezen tervezetnek 259. szakasza a 10-nél több munkással és 20-nál több lőerővel dolgozó iparvállalatokra csak azt a kötelezettséget írja elő, hogy szakmai képzést igénylő üzemeik élén mesteri könyvvel rendelkező vezetőket alkalmazzanak. Eddigi működési engedélyeik, illetve iparengedélyeik kicseréléséről ezen utasítás sem intézkedik.

— Egészben lenyelt egy narancsot. Londonból jelentik: Az egyik londoni kórházba súlyos gyomorgörcsökkel szállították be egy 65 éves munkást. Az orvosok megállapították, hogy egészben nyelt le egy narancsot héjastól és ettől lett rosszul. Megoperálták, de már késő volt, nem tudták megmenteni.

APRÓ HIRDETÉS

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állatkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleg levelet csak egy továbbitunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Kötélverő szakmában jártas jobb zsidó családból 25—30 éves fiatalember benőülése 200.000 lej hozománnyal kerestetik. „Zsidó kötélverő” jellegre a kiadóban.

Hidmérleget keresünk megvételre 50—70 métermáza hordképességűt. Eladunk egy 30 métermáza hordképességű hidmérleget és 2 darab 15 métermáza hordképességű és egy drb. 250 kg. hordképességű hidmérleget, valamennyi kifogástalan állapotban. Cím: „UNIO” Szállítási Vállalat, Piata Unirii.

Kertes házban egy és két szoba konyha lakások kiadó. Ugyanott parkettes butorított szoba különbejáráttal kiadó. Megtekinthető Bratianu 45. 11—1-g, d. u. 3—5-ig. Gombos.

Kötőtáru szakmában keresek egy nőtlés jó eladót és kirakatrendező. Referenciákkal és igényekkel ellátott levelet kérem „Kirakatrendező” jelleg alatt a kiadóhivatába leadni.

Szörmök dus választékban. Bundák készítését, javítását legolcsóbban vállalom. Gallórázások a legújabb bécsi modell szerint készítenek. Bixspaner szőrmesalon Regele Ferdinand 3, szembe a kapuval emeleten.

Egyetemi hallgatót keresek első gimnázista fiam mellé. Írásbeli ajánlatot „Intelligens” jellegre a kiadóba kérek.

Urak és hölgyek figyelmébe! Szőrmebundák javítását, átalakítását, kabátok szőrmézés és beleszélésé juttányosan vállalja Veress, szilca, fost Szántó Cluj, N. Iorga 2.

Paplan, matrac, párna saját készítménynek legolcsóbban, nagy választékban „Trousseau” kaphatók Cal. Marechal Foch 10. Toll tisztítás, paplan, matrac átalakítását olcsón vállalom.

Uj házban 4 szobás, hall, összkomfortos lakás és egy garconlakás novemberre kiadó. Regele Ferdinand 43.

Vagyonos szülők 22 éves, szép leányuk részére 150.000 lej hozománnyal művelt kereskedő férjet keresünk, akinek a szülők egzisztenciát teremtenének. Bővebbet „Mirea” házasságközvetítő irodánál Cluj, Calae Regele Ferdinand 116.

Kihűnő állapotban levő csukott, 1934 típusú De Soto autó olcsón eladó. Erdekldöni Blaga garazban, Suciunál.

Szép butorított szoba, kapumelletti bejárat, fürdőszobahaszánálattal kiadó. Str. Gen. Berthelot 25.

Kereshdös keres 21 éves, szép és művelt leánya részére 200.000 lej hozománnyal magas, lehetőleg egzisztenciával rendelkező intellektuelt. Jelleg: „Szimpatia”.

KÉT-HAROM URILANY teljes ellátást kaphat fürdőszobahaszánálattal. Reg. Ferd. 22. Weiszné.

Neu minis

A német BUDAPEST, apestre érkeztek, követ felesége. Résztvesz a gödöllői fogja használni a Ujabb budap

Borzalm Észak-A

Newyork, szeptember Atlanti óceán partján pusztított, okozta. A Long Isle lepte és elsüllyes tagja vízbe fullt. A állam partjain ok Ujabb jelentés dig 48 halalos áll Newportban igen államban a szél 1 gel száguld. Norf nak. Az ár magas fél métert. Az AT

Antiszemita Miér

Bucuresti, szeptember (tud.) Nichifor Crai szerkesztőjét néha a cuzista pártból, pagandafőnöke volt és okairól fant Sfarma Piatra, a fikai lefejezését veszi tudomásul. A számában válas támadás Goga Od folyóirat hasábj apostoloként sze finom formák kö nem áruló” című a látszatot enged meg akarná véde demokratikus sajtó nyegében azonban gát és vele együtt tegye.

„A mi politika Sfarma Piatra — ségét érzi annak, szer tegyen egy. Mi természetesen ilyen utazás az párizsi utja péld jebb disznóság. M doni utja nem v donak egy euró hogan is lehet volt több, mint e politikailag érte mert Hitler nem annak idején ne Hitler akkor kormányzó lát olimpiai stadion együtt tapsolt azel egy ebéde Petrescu Comm adott Göbbelsn egész tevékeny hitlerista Néme „N sít Milyen ostob vették észre, h volna elárulni volna bennün sikerült volna. denekelőtt is

Aki meg akarja ismerni a cionista megzalmak okait, előzményeit és vezető egyéniségeit, olvassa el SZABÓ IMRE

UJ ZSIDÓK

című, a napokban megjelenő 180 oldalas kötetét.

Moses Hese — A. D. Gordon — Herzl Tivadar — I. Trumpeldor — Rachel

érdekes, szórakoztató és tanulságos életrajza

Ifjúsági csoportok, iskolák, kultúregyletek husznál több példány megrendelése esetén jelentékeny árkedvezményt kaphat. Megrendeléseket pontosan cínté az Uj Kelet könyvkiadóssztyás Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

Neurath német külügy- miniszter Horthy magyar kormányzónál

A német külügyminiszter a magyar kormány- ferfiakkal is tárgyal

BUDAPEST, szeptember 19. (Rador.) Von Neurath német külügyminiszter Budapestre érkezik, hogy meglátogassa leányát, aki Von Mackensen budapesti német követ felesége. Neurath egyúttal eleget tesz Horthy kormányzó meghívásának és részt vesz a gödöllői vadászaton. A német külügyminiszter minden bizonnyal fel fogja használni az alkalmat a magyar államférfiakkal való eszmecsereére is. Ujabb budapesti jelentés szerint Von Neurath ma ideérkezett.

Borzalmas orkán pusztította végig Észak-Amerika atlanti-óceáni part- vidékét

Newyork, szeptember 19. (Rador.) Az Atlanti óceán partjain tegnap borzalmas orkán pusztított, amely 41 ember halálát okozta. A Long Island hajót a vihar meglepte és elsüllyesztette. A személyzet 42 tagja vízbefutott. Az orkán főleg Maryland állam partjain okozott óriási károkat. Ujabb jelentés szerint az orkánnak eddig 48 halálos áldozata van, de például Newportban igen sokan eltűntek. Virginia államban a szél 160 kilométeres sebességgel száguld. Norfolk uccái víz alatt állnak. Az ár magassága meghaladja az 1 és fél métert. Az Atlanti óceán egész partvi-

dékén a házak megsemmisültek, a vetések elpusztultak. Newyorkban is igen nagy károkat okozott a vihar. Newyork, szeptember 19. (Rador.) Az Atlanti óceán partvidékét dúló orkán tegnap Ocaracoke szigetét szántotta végig. A sziget 400 lakosáról semmit nem tudni. Az orkán 130 kilométernyi óránkénti sebességgel közeledik Newjersey városa felé és sebessége állandóan növekszik. Ujabb jelentés szerint az orkán tovább tombol az Atlanti óceán partvidékén. A közlekedés megszakadt igen sok helyen és ezért nem tudni, mennyi az áldozat.

„Goga Octavian nem áruló”

Antiszemita folyóirat feltűnésteltő támadása Goga ellen. Miért nem álltak szóba Gogával Berlinben

Bucuresti, szeptember 19. (Az Uj Kelet tud.) Nichifor Crainicot, a Sfarma Piatra főszerkesztőjét néhány nappal ezelőtt kizárták a cuzista pártból, amelynek alelnöke és propagandafőnöke volt. A kizárás előzményeiről és okairól fantasztikus verzókat közölt a Sfarma Piatra, amely főszerkesztőjének politikai lefejezését természetesen nehéz szívvel veszi tudomásul. Az antiszemita folyóirat mai számában válaszképpen megjelent az első támadás Goga Octavian ellen. Miután Goga a folyóirat hasábjain eddig a nacionalizmus apostolaként szerepelt, a támadás rendkívül finom formák között történt meg. A „Goga nem áruló” című cikk az első pillantásra azt a látszatot engedi kelteni, mintha a cikkíró meg akarná védeni a cuzisták vezérét a demokratikus sajtó támadásaiival szemben. Lényegében azonban a cikk célja az, hogy Gogát és vele együtt George Cuzát nevetségessé tegye.

Goga berlini utja séta volt „A mi politikai mentalitásunkban — írja a Sfarma Piatra — mindegyik politikus szükségét érzi annak, hogy évenként legalább egyszer tegyen egy utat a nyugati országokban. Mi természetesen nem mondjuk azt, hogy egy ilyen utazás az árulásal egyenrangú. Lupu párizsi utja például nem volt árulás, legfeljebb disznóság. Mihalachenak egy régebbi londoni utja nem volt árulás, legfeljebb Titulescunak egy európai tréfája. Goga berlini utja hogyan is lehetett volna árulás, midőn nem volt több, mint egy egyszerű séta? Még pedig politikailag értelmetlen és inopportunist séta, mert Hitler nem fogadta Gogát, mint ahogy annak idején nem fogadta George Cuzát sem. Hitler akkor éppen vakációzott és Horthy kormányzó látogatását várta. Göringgel az olimpiai stadionban találkozott Goga, ahol együtt tapsoltak a versenyzőknek. Göbbelszel egy ebéden találkozott Goga, amelyet Petrescu Commen berlini román követ felesége adott Göbbelsné tiszteletére. Ime ez volt az egész tevékenysége, egész árulása Gogának a hitlerista Németországban.

„Nem is sikerült volna elzalogosítani az országot”

Milyen ostobák is a mi demokratáink! Nem vették észre, hogy ha Goga hajlandó is lett volna elárulni az országot és ha el is akart volna bennünket zalogosítani Hitlernél, nem sikerült volna. Még pedig több okból. Mindenekelőtt is azért, mert nem igen volt kívül

tárgyalnia. A Horthy—Hitler találkozás küszöbén a berlini vezetők érthetően igyekeztek elkerülni egy román politikussal való találkozást. Hiszen nem kockáztathatták meg azt, hogy megbántsák egy baráti és háboruban szövetséges ország hivatalos képviselőjét azért, hogy szóba álljanak egy bucaresti magánossal. Horthy a birodalom Führerjéhez konkrét javaslatokkal, biztos és azonnali kötelezettségekkel jött. Goga legfeljebb egy romániai ellenzéki pártot képviselt. Horthy érdekében és a német birodalom közep európai érdekeiből, Goga pedig érzelmi vagy többé-kevésbé érzelmi utat tett.

Goga, mint mesebeli szegény rokon Nyilvánvaló, hogy ebben a helyzetben Goga huzta a rövidebbet. Nagy lelkesedéssel ment Berlinbe, azt hitte, hogy Hitler tárt karokkal fogja várni s ehelyett a mesebeli szegény rokon helyzetébe került, akinek, midőn a gazdag rokon kapuján kopogtat, azt mondják: ne haragudjon, de az ur azt mondja, mondjam meg, hogy nincs otthon. Gogának az a pechje is volt, hogy különböző nyilatkozatokat tett Bucurestiben. E nyilatkozatok nagy hibája az, hogy túlságosan tele vannak hiszékenységgel. Naivan, de bizonyára jóhiszeműen azt hitte Goga, hogy Németországot területi integritásunk keszesévé nevezheti ki. Tudott eddig, hogy határaink revíziója mellett, sem ellen. Berlini vezetők sohasem mondták azt: a román terület megcsönkítése mellett vagyunk, de azt sem mondták: garantáljuk Románia határait. Ok jól tudják, hogy válaszuk értékes és ezt fenntartják a megfelelő pillanatra, midőn a kellő haszonnal fognak kereskedni vele. Addig is nincs mit veszteniök, ha jóindulatulag táplálják a magyarok revánsvágyó illúzióit.

Goga azonban azt hitte, hogy az ő két szeméért Németország tulateszi magát ezeken a számításokon. Mire Berlin tiltakozott. Nem cáfolta meg Goga kijelentéseit, de a Völkische Beobachter kihagyta nyilatkozatából a revízióellenes megnyilatkozásokat. Mit jelent ez? Vagy azt, hogy Berlinben senki sem tett Goga előtt ilyen kijelentéseket, vagy pedig, hogy nem akarják magukat pellengérré állítani. A helyzet mindkét feltevés esetében nagyon kevésbé komoly. Goga kissé megtépzáva került ki ebből az ügyből, a cuzisták pedig teljesen elvesztették fejüket. Eddig azt pré-

DARLING 60
strapára

DARLING CHIC
elegáns

DARLING BLEU
legfinomabb

dikálták nekik, hogy Franciaország véglegesen a Leon Blumé és Románia minden reménye a berlini cuzistáknál van. Most pedig bizonyára ámultan kérdezik szegények, miféle cuzisták azok, akik nem akarják fogadni vezérünket és nem akarják elismerni határain-

kat”. Eddig szól a Sfarma Piatra cikkének Goga szerepére vonatkozó passzusai, amelyek kétségtelenül igen érdekesek. A német orientáció tekintetében, a jelek szerint, a jobboldalon sem általános az egyetértés.

Véget ér a lillei sztrájk

Párizs, szeptember 19. A lillei nagy textilsztrájk ügye, mely nyugtalanítólag hatott egy francia belpolitikai, mint a külföldi közvéleményre, kedvező fordulatot vett. A második franciaországi sztrájkhullám, melyet a jobboldali lapok igyekeztek a népfrent-kormány gyengesége jelének feltüntetni, kizárólag bérnarc-jellegű

volt és távol állott minden politikai tendenciáktól. Leon Blum személyes és erélyes beavatkozása, úgy látszik, megtette hatását, mert újabb párizsi jelentés szerint a sztrájkoló munkások hozzájárultak a Párizsban létrejött megegyezéshez, amely a szakszervezetek és a munkaadók között jött létre. A munkát legkésőbb hétfőn felveszik.

Uj fegyelmi klauzulával bővítik a főiskolai törvényt

Október 10-én új főiskolai törvénytervezet kidolgozását kezdi meg a közoktatásügyi minisztérium

Bucuresti, szeptember 19. (Az Uj Kelet tud.) Az egyetemközi tanács ma ismét összeült dr. Anghelescu közoktatásügyi miniszter elnökletével. A megbeszélés napirendjén elsősorban az egyetemek rendje és a diákok közötti fegyelem kérdése szerepelt. A diákok közül többen ismertették a diákzavargások okait, amelyek rendszerint függetlenek voltak a diákkérdéktől. Gyakoriak voltak a zavargások olyan körülmények között, melyeknek szintén semmi köze nem volt a diákok tanulmányi, vagy gazdasági érdekeihez, de politikai személyek a mozgalmakat táplálták és saját céljaikra kiharcolták.

Az egyetemközi tanács végül is úgy döntött, hogy

az egyetemi fegyelmelekre vonatkozó törvény új fegyelmi intézkedésekkel fog bővülni

a törvény módosításáig pedig az egyetem vezetői a fennálló törvényes intézke-

déseket fogják alkalmazni. A megbeszélések során megszövegezték azokat a kérdőíveket is, amelyekre az egyetemi fakultások vezetői a kérdés gyökeres tanulmányozása után válaszolni fognak. A kérdőívek a következőket tartalmazzák: 1. Milyen formában kell meghatározni az egyetemi autonómiát és meddig terjednek annak határai, 2. az egyetemek belső rendjének ellenőrzési módja és az ellenőrzésben a rektorok, diákok és mint gyámhatóság a közoktatásügyi minisztérium szerepe. 3. a tandíjak behajtásának módja. Felteszi az iv a kérdést, hogy egységes, vagy látogatási vizsga, stb. díjak formájában kívánják az egyetemek a tandíjakat elosztani. 4. Az egyetemi fegyelem kérdése. 5. A vándortanárok kérdése.

Az egyes fakultásoknak október 10-ig kell válaszolniuk a kérdésekre, amikor a minisztérium meg fogja kezdeni a főiskolai törvény módosítási tervezetének munkálatait.

SPORT

Végleges az október 4-i román-magyar válogatott mérkőzés

Tilea Viorel dr., a román labdarugószövetség elnöke a 8.3-as arány szem előtt tartását ajánlotta a válogató bizottságnak

Cluj, szeptember 19. (Az Uj Kelet tud.) Miután a Magyar Labdarugók Szövetsége tegnapi ülésén a felvetett román-magyar válogatott labdarugó mérkőzést október 4-re engedélyezte, a találkozó megtartása véglegessé vált. A magyar szövetség nem tesz különösebb előkészületeket a mérkőzésre, minthogy szeptember 27-én Budapesten osztrák-magyar válogatott mérkőzés lesz, amelyen a magyar szövetségi kapitánynak alkalma lesz a tanúságokat levonni és ezek felhasználásával a román válogatott csapatot összeállítani. Román részről azonban sokkal körültekintőbb előkészületi munkára van szükség.

Az előkészítő munka már meg is kezdődött, amelynek első lépéseként Tilea Viorel dr., a labdarugószövetség elnöke figyelmébe ajánlotta a válogató bizottságnak a Consiliul Federal azon határozatát, amely szerint a román válogatott labdarugócsapatnak mindössze három kisebbségi játékos tagja lehet. Bucuresti jelentés szerint ez a három kisebbségi játékos Juhász, Bodola és Dobay lenne.

Az október 4-i román-magyar válogatott mérkőzéssel kapcsolatban a válogató bizottság tagjai a szombati és vasárnapi ligaválogatott mérkőzéseken fogják az egybegyűlt válogatott csapatok játékosait figyelni és a mutatott formák alapján fogják a keretet összeállítani, amelyet a bucaresti központi rendőrkaszárnyában fognak elhelyezni és Platko, a Venus világhírű edzője gondozásába átadni.

A mérkőzésre a román szövetség már bírót is ajánlott Hagiapulos görög, Vasilevici jugoszláv és Langenus belga személyében. A magyar szövetségre hárul a feladat, hogy a három játékezőt közül egyet kiválasszon, aki a mérkőzést vezetni fogja. Alighanem Langenusra fog a választás esni.

Az október 4-i bucaresti román-magyar mérkőzés elé érhető érdeklődéssel tekint Románia sportközvéleménye, amelynek bizonyítéka, hogy a többek között Clujról is készülnek a mérkőzésre Bucurestibe különvonatot indítani.

Ma délután fél 5 órakor:

Universitatea—Victoria barátságos

Cluj, szeptember 19. (Az Uj Kelet tud.) Minthogy a Károly Kupa mérkőzések miatt, amelyek Bucurestiben ma is folynak, Clujnak nincs bajnoki programja, az Universitatea és Victoria megállapodtak abban, hogy barátságos mérkőzést játszanak. A délután fél 5 órakor sorkarrierülő mérkőzésen a csapatok a következők összeállításában szerepelnek:

Victoria: Muntean II, Chendean—Docl, Páll—Pop III—Farkas, Cornea—Moga—Cociuban—Felecan II—Taran.

U: Puscariu, Petringel—Jancovici, Stefanescu—Gain—David, Draga—Paunescu—Szaniszló—Baciu—Jesan.

Ugy a délelőtti mint a délutáni mérkőzéseket 10—20 lejese belépőjegyekkel rendezik meg.

Ma kezdődnek az Északi Liga C) csoport mérkőzései

Clujon CAC—UEO

Cluj, szeptember 19. (Az Uj Kelet tud.) Az ujonnan szervezett C) ligában az Északi Liga területén ma kezdődnek a mérkőzések. A mára kisorsolt mérkőzések programja, valamint a játékezők nevei a következők:

Oradea: Vestul—CFR Bogdán, Satumare. Baia Mare: Tricolor—Barkochba dr Huza, Cluj.

Salonta: CS Salonta—Maramures dr Pop Valer, Oradea.

Bistrița: Ceramica—Ariesul Mesarosiu Cornei, Cluj.

Campia Turzii: Industrial Sármei—CFR Cluj dr Ghilezan Cluj.

Clujon: CAC—UEO dr Russu, Cluj.

Meglepetések Bucuresti tenisz-bajnoksági versenyein

Bucuresti, szeptember 19. A fővárosi tenisz-bajnokságért folyó küzdelmek során a férfi egyes második középdöntőjében Schmidt 6:4, 6:2, 6:0 arányban verte Botetz.

A vegyes páros bajnokságot Wertheim—Caraluliu nyerték, akik a döntőben 6:3, 6:2-re győztek a Ronceané—Réti pár ellen.

A teniszbajnokságok második napjának eredményei:

I. o. férfi egyes: Második forduló. Schmidt—Cristescu 6:2, 6:2, Gaster—Mejtanu 3:6, 9:7, Brândusa—Braun 6:2, 6:0, Pusztay—Erős 4:6, 6:1, 6:3, Grad—Medeleanu 6:1, 7:5.

Női egyes: Első forduló. Barabássy—Pahler 6:0, 6:1, Nosopol—Constantinescu 6:1, 7:5. Második forduló: Barabássy—Soculescu 6:2, 6:0.

Férfi páros I. o.: Első forduló. Bogdan, Popescu—Oroveanu, Avramescu 6:1, 6:3.

A magyar nemzeti labdarugóbajnokság vasárnapi programja a következő: Ferencváros—Phöbus, Ujpest—Kispest, Nemzeti—Budai II, Budafok—Hungária, Erzsébet-soroksr—Elektromos, Szeged—III, kerület FC, Haladás—Bocskai.

Igazolják a CAO—Universitatea mérkőzést. Bucurestiből jelentik: A Biroul Federal legutóbbi ülésén tárgyalták az Universitatea óvását, amelyet a CAO-val szemben Oradean

3:1 arányban elvesztett mérkőzésen Kovács jogosulatlan szerepeltetése ellen adott be. A Biroul Federal hivatkozással a FIFA egy rendelkezésére, amelynek értelmében külföldi játékos ügyében távirati igazolás is elfogadható, az óvást elutasította. Ennek folytatásaképpen a Nemzeti Bajnokság bizottsága a mérkőzést minden bizonnyal igazolja. Az Universitatea fellebbezett.

Havas, a Haggibor volt labdarugója, aki később a Timisoara Atlétikai Club játékosa lett, a bucaresti Makkabiban helyezkedett el. Próbajátéka kitünően sikerült, szerződötése már meg is történt, sőt bajnoki mérkőzésen is játszott már.

Uj világranglistát adott ki a newyorki boxszövetség. A newyorki ökölvívőszövetség új világranglistát adott ki. A ranglista a következő: Világbajnok: Jimmy Braddock. 1. Max Schmeling, 2. Joe Louis, 3. Al Ettore, 4. Jack Sharkey, 5. Max Baer, 6. Mazy Rosenbloom, 7. Leroy Haynes, 8. Red Burman, 9. Phil Brubaker, 10. Ray Impellittere.

Ismét Bogoevicu alezredést választották a cluji labdarugó alkerület elnökévé. A cluji labdarugó alkerület szerdán este tartotta tisztújító közgyűlését, melyen a következő új tisztikart választották meg: Elnök Bogoevicu alezredes, tagok Pintea Dumitru mérnök, dr Chendi Károly, Cozma Alexandru és Hirsch Ernő, póttagok: dr Dan Ioan, Freniu Teodor tanár és Kírkósa Sándor, ellenőrök: dr Moldovan Pilu, Adorján Árpád és Florian Ioan, helyettes ellenőrök: dr Stief Zoltán és Német Sándor.

A bécsi Rockefeller-kórház és kutatási intézetében

kísérletek által megállapították a világhírű amerikai „GASTRO D” kiváló hatását sulyos gyomor-, bél-, epe-, vese- és májbetegedéseknél, melyek eredményeiről a „Wiener Medizinische Wochenschrift” orvosi szaklapban érdekes tudományos munkát közöltek la. „GASTRO D” kapható az ország minden gyógyszerárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130 lej utánvétellel Császár E. gyógyszerárában Bucuresti, Calea Victoriei 124.

SZÍNHÁZ-FILM

Csütörtökön kaput nyit a színház

F. hó 24-én, csütörtökön este fél 9 órakor megkezdődik az új színházi évad. Shakespeare Hamletje kerül színre, abban a ron a brassói szabadtéri előadásban négyezer néző elragadtatása avatott színházunk legnagyobb sikerévé.

A színházi évad egyébként általános érdeklődés közepette indul meg. Ennek

legbiztosabb jele, hogy a bérlők száma máris megkétszereződött s szakadatlanul folyik az új bérlők jelentkezése. A bemutatott előadásokon ugyszólván minden jobb helyet a bérlők foglalnak le.

A megnyitó előadások műsorát alább adjuk:

A színház műsora:

Folyó hó 24-én, csütörtökön este fél 9 órakor: Évadnyitó díszelőadás: HAMLET. Shakespeare tragédiája, Arany János fordításában, Beethoven Eroica szimfóniájának kísérő zenéjével, Kádár Imre új rendezésében. Egyetlen 10 perces szünettel. Premier bérlet 1. szám.)

Péntek fél 9: HAMLET. (Rendes bérlet 1. szám.) Szombat d. u. 5: Méltóság asszony. (Olcsó helyárrakkal.)

este 9: A pármái hercegnő. (Szilágyi és Dolcsko nagysikerű táncos operett-újdonnása, Gróf László rendezésében, Solymosán Magda, Stefanidesz Ili, Miklóssy, Czopán, Jenei, Tompa, Csóka fellépésével. Fülöp Sándor szerződött tag bemutatkozása. Uj díszletekkel. Premier bérlet 2. szám.)

A ROMÁN OPERA MÜSORA:

Szeptember 21-én Vig özeveg. Szeptember 23-án André Chemier.

ROYAL MOZGO MÜSORA:

Ma és hétfőn utoljára: Pinquinek szigete. Rendkívül érdekes tárgyú filmsláger Inkljinnoff bravuros alakításával. A legfrissebb Fox világhíradó és „Romániai aktualitások”. Vasárnap délelőtt 11.20 órakor olcsó matiné-előadás. Keddtől a filmgyártás diadala: Mayerling. Charles Boyer, Danielle Darrieux.

EDISON MOZGO MÜSORA:

Világvárosi műsor! Két kulturfilm! Csodafilmeik: I. Sequoia. (Egy különös barátság története). Jean Parker, Russel Hardie, „Malibu” a szarvas és „Gato” a puma. II. Luise M. Alest regénye után: March doktor 4 leánya. Katharina Hepburn, Lukács Pál. Előadások kezdete: 3, 6, 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor Hetényi Elemér gyermek-előadása: Sicc urfi kalandjai. Helyárrak: 9+3 és 13+3 lej. Hétfőtől: 3 film egyszerre! Világvárosi slágerek! Román és magyar feliratokkal: I. A Makrancos hölgy. Uj módszer asszony-szelidítésre. Clark Gable, az asszonyok bálványa és Constance Bennett. II. Edgar Wallace bűnügyi regénye után: Gyémánt-hercegnő. Gertrude Michael. III. Journal. Helyárrak: 9 és 13 lej. Kezdetek: 3, 6, 9.

Orvos! Mérnök! Gyár!

Minden német (25% redukción), francia, stb. folyóirat és könyv megrendelhető és előfizethető Lepage-nál Cluj. A lapokat közvetlenül kapja a kiadóktól. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól, Cluj, jelezve, mely számra érdekl.

Habsburg-összeomlás

Bruno Brohm megrázó történelmi regénye, „Igy kezdődött — Apis és Este” 408 lap, 172 lej, „A kétfejű sas lehull” 436 lap, 172 lej

LEPAGE-nál, CLUJ

Postán utánvétellel. — Kérje az új könyvvezetési táblát teljes jegyzékét!

Gyógyszappan

bevásárlásánál

vigyázzon, mert „HEINRICH”

gyártja a jól bevált receptek szerint a gyógyszappanok egész sorozatát.

Bőrnek bármilyen megbetegedésére orvosa is kizárólag „HEINRICH”-féle gyógyszappanokat ajánl Önnek, u. m.:

- BORAX száros arcbőr ellen,
- KÖVEGGERMEK-BEBÉ csecsemők füröztetésére,
- NEUTRAL száraz arcbőrűeknek,
- PETROL hajhullás és korpászás ellen,
- KATRÁNY, KÉN miteszerek, pattanások ellen.

Követelje az eredeti csomagoláshoz „Heinrich” szappanokat, u. m.: Borax, Neutral, Kén, Kátrány, Antrazol, Epe, Petrol, Sublimat, Salicil, Ichtilol, Carbol, etc. Óvakodjunk az utánzatoktól, mert csak papírba burkolt szappant kap és nem gyógyszappant.

Biro-Bidzsán a zsidó állam gondolatát valósítja meg — mondja a szovjetoroszországi zsidóság egyik vezetője

A kelet-szibériai zsidó „köztársaság” nem oldja meg az oroszországi zsidóság kérdését

Newyork, szeptember 19. A newyorki Amalgamated-bank elnöke, Adolf Held most tért vissza kelet-európai tanulmányutjáról, amelynek során meglátogatta a zsidók által tömegesen lakott területeket. A bankár elmondta, hogy az ORT-szervezet akciót indított 1000 kelet-európai zsidónak Birobidzsánban való leteleítésére és megbizta őt, hogy a helyszínen tanulmányozza ennek lehetőségét. A maga részéről javasolja, hogy ezt a tervet vigyék keresztül, miután személyesen győződött meg arról, hogy Birobidzsán nagy lehetőségeket rejt magában.

A továbbiakban Held rámutatott arra, hogy a nagy lehetőségek ellenére is meglehetősen lassú a fejlődés az oroszországi zsidó település földjén. Biro Bidzsán kormányzója: M. Lieberberg maga is kijelentette, hogy nehéz dolog egy országot egyszerűen felépíteni. A biro-bidzsáni zsidó lakosság e pillanatban 15 ezer lelket számlál. Adva van a lehetősége annak, hogy 5—10 ezer embert kolonizáljanak a közeljövőben. Nehéz kérdése a telepítésnek az elszállásolás problémája. Az építéssel igen visszamaradt állapotban van. Az emberek azonban általában meg vannak elégedve, z iskolák jók, a kormány barátságosan áll rendelkezésre a külföldi intézményeknek s természetesen segélyforrások gazdagon állnak a zsidók rendelkezésére. Lengyelországi impresszióiról beszámolva, kijelentette a bankár, hogy az ottani zsidók helyzete reménytelennek látszik. A kivándorlás nem oldhatja meg a lengyelországi zsidók kérdését, amely élességből mit sem vesztett azért, hogy Amerikába egymillió lengyel zsidó vándorolt ki. A lengyelországi zsidóknak meg kell mutatniok, hogy éppen annyira lengyel polgárok, mint bárki más és joguk van a teljes polgári egyenlőséghez.

Egy birobidzsáni szemtanú elbeszélése

Varsó, szeptember 19. Pilsudszki marsall egykori adjutánsa, M. A. Lepetcki őrnagy Szibériába utazott, hogy földet vigyen hazra mindazon helyekről, ahol Pilsudszki a cárizmus elleni harcának idején megfordult. Az őrnagy útja során Biro-Bidzsánt is érintette és itteni tapasztalatairól a következőkben számolt be az újságírók előtt:

— 1930-ban Biro Bidzsán csak közönséges „kerület” volt, ma azonban autonóm terület, tehát jóval magasabban áll a szovjet hierarchiában.

A szovjethatóságok egyébként — amint hivatalos helyről hallottam, sürgős feladatul tűzték maguk elé, hogy a közeli években százezere emelik fel a biro-bidzsáni zsidó lakosság lélekszámát. A Biro Bidzsánban kialakulóban lévő zsidó élet megfigyelésénél gyakran tettem összehasonlításokat a palesztinai zsidó élettel, amelyet ugyancsak személyesen volt alkalmam megismerni. Feltűnő, hogy biro-bidzsánban mit sem látni abból a rendkívüli és magával ragadó lelkesedésből, amellyel lépésről-lépésre találkozik az ember Palesztinában. Ha ez a bensőséges odaadás hiányzik is, viszont általában megelégedettség és magabiztonság honol Biro Bidzsánban. A zsidók, akikkel beszéltem, csaknem valamennyien azt mondták, hogy meg vannak elégedve. A vallási életben az új szovjet alkotmánnyal kapcsolatban bizonyos enyhülést tapasztalhatunk, mint általában egész Oroszország területén. Zsinagóga persze nincs Biro Bidzsánban, de hallottam, hogy különösen a kisebb települési pontokon élnek vallásos zsidók.

A vas- és szénipar lehetőségei

Biro Bidzsánban komoly természeti kincsek vannak. A zsidó település területén négy aranybánya van, nem nagyméretűek ugyan, de nem is szabad lebecsülni őket. Szén és vasbányák is kitermelésre várnak. Ezekben az üzemekben már meg is kezdődött a munka és egy olyan lehetőséget teremtetek, hogy később az egész Távolkeletet el fogják látni szénrel és vassal. Technikumot létesítenek bányászok és kohászok számára, ahol mérnököket és technikusokat képeznek majd ki. Itt csakugyan nagy lehetőségek nyílnak meg az autonóm zsidó terület számára. Véleményem szerint a zsidóknak nem szabad ezt a kérdést nemzeti, hanem kizárólag tárgylagos szempontból megítélni. Az, hogy Biro Bidzsánnak távoli fejlődési lehetőségei vannak, minden kétségen kívül áll, mint ahogy az is bizonyos, hogy

ez a föld még az Oroszországban élő három és félmillió zsidó számára sem jelent megoldást.

A KÖSZVÉNYES EMBER Tízparancsolata:

- 1 Addig egyél, amíg éhes vagy és ne tovább.
- 2 Ne feledkezz meg arról, hogy a májad kényes jószág, és minden rendkívüli igénybevétel kifárasztja, megakadályozza abban, hogy a húgysavat és az oxálsavat kellőképpen felszívja, azokkal a többi mérgekkel együtt, amelyek könnyen tökrekeszik szervezetet.
- 3 Tudd meg, hogy vesédnek nehéz munkát kell végezniük ahhoz, hogy kiváltszák a sok mérget, melyet szervezeted jelentős mennyiségben gyárt és ezért ne terheld veséidet fölösleges munkával.
- 4 Zöldségfélék (saláta, gyümölcs) és különösen a gyümölcskora nagyon ajánlatos, mert alaposan megtisztítja a szervezetet.
- 5 A húsvés nem flos, azonban fogyasztás lehetőleg könnyű húsaitól és nem túl fiatalon.
- 6 Raggal és este vágezzél légszűrőket.
- 7 Ne mulasd el soha az alkalmat arra, hogy a szabadlevegőn mozgáskorlatokat, sétákat, kerékpározást, vadászatot, uszást, csónakázást, hegymászást, vagy bármilyen más sportot üzzél.
- 8 Mindaz, ami élenkíti a bőr működését, így például a bedörzsölés bozszagejt a szervezetet ahhoz, hogy megszabaduljon azoktól a mérgektől, amelyeket májad nem tud ki választani, vagy veséd nem tud kiűzni a májában eltároltani.
- 9 Ne feledkezz meg arról, hogy gyermekeid is — mint jó magad — köszvényesek lesznek és ezért tanítsd meg őket a higiénia helyes szabályaira.
- 10 Hogy egészségedet megőrizd, végezzél rendszeres Urodonal-kurákat, mert ezek megtisztítják véredet, kitakarítják veséidet és májadat, fertőtleníti epéjét és a vizeleti utakat és megakadályozzák a véretek telítődését.

Dr. J. G. GUIGNOT

Ha egy hármast üveget vásárol megtakarítja 4 kis üveg árának 23 százalékát

Az URODONAL-t a Munkásbiztosító és Betegsegélyzőpénztár (Casa Centrală a Asigurarilor Sociale) orosz-kara is rendel.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

CHATELAIN-gyártmány Használja teljes bizalommal!

Nem több tehát, mint eszköz arra, hogy sok zsidó sorsát egyénileg javítsa meg, egyelőre főleg az oroszországi zsidók helyzetét, miután a külföldről való bevándorlás eddig teljesen jelentéktelennek mondható. Lehetséges, hogy miután az oroszországi zsidók nem igen vágyakoztak Biro Bidzsánba, másrészt pedig a szovjet hatóságok szeretnék az ottani zsidó lakosság lélekszámát felemelni, a terület eddig szigorúan elzárt kapui idővel megnyílnak bizonyos mértékben a külföldi zsidók előtt is.

Az új kolonizációs terv

Moszkva, szeptember 19. A szovjetkormány jóváhagyta az 1937. évi birobidzsáni települési tervet, amely 20 ezer 324 zsidó mégpedig 4904 család és 2680 magános kolonizálását irányozza elő. Ezer család a mezőgazdasági kollektívákban, az ugynevezett kolhozokban, a többiek bányákban, kispáros szövetkezetekben, vasutaknál és közmunkáknál kapnak elhelyezkedést.

A zsidó szovjet-állam

Moszkva, szeptember 19. Biro Bidzsánban az eddig megjelenő jiddis napilap mellett „Forposten” cím alatt irodalmi-politikai szemle kiadását kezdték meg.

Diamanstein, az oroszországi zsidóság át-retegeződésének egyik irányítója a zsidó állam gondolatával foglalkozik a folyóirat legújabb számában. Rámutat arra, hogy a

zsidó államiség magvát a szovjetkormány a déloroszországi zsidó települések zsidó szovjeteivel teremtette meg. Itt a közigazgatás zsidó és a kolóniák egybefüggő zsidó komplexumot képeznek. Lenin és Sztalin amellet voltak, hogy a zsidók egy részét egy bizonyos területen összpontosítsák nemzeti zsidó tartomány megteremtése céljából. Ezek a törekvések kulminálnak most Biro Bidzsánnak autonóm zsidó közösséggé való kifejlesztésére irányuló törekvésekben. Biro Bidzsánnak egészséges klímája, gazdag és szerencsésen találkoznak össze benne az általános állami érdekek és zsidó tömegek érdekei. Biro Bidzsán zsidó szovjet-állam lesz.

Szabadalmakat előkészít és kieszközöl

gépészeti és vegyészeti tárgyat is

MARKO V. okl. gépészmérnök
műszaki irodája

CLUJ, Calea Regela Ferdinand 43-45.
Telefon: 453. Telefon: 453.

HERDMERS AZ ÜZLETI LELKE:
HERDMERS AZ ÚJ KÉLTÉNY

SZEP LAKÁS. BOLDOGSÁG. Nezze meg SZERKELU és BURETI bútorgyár r.t. állandó kiállítását

BUCURESTI TGMUREŞ

TRACHE IONESCU 1
HIVŐTÁSÁGA KIVÜLDJÜ MEGM-ZOTTUNHAT EREDET! RASZAMUAL

Megkezdődtek a rendcsinálás előkészületei Palesztinában

Utban van az angol haderő Palesztina felé. Október elején vezeték be a hadiállapotot. Az egész angol sajtó cionista barát cikkeiben követeli az erélyes tisztogató munkát

Tovább folytatják az arabok az ellenállást Fauzi bey sziriai terrorista vezér irányításával

Jeruzsálem, szeptember 19. Dill altábornagy megérkezése óta Palesztinában változatlanul nagy méretekben folyik a csapatok összevonása. Számos középületet és nagyobb magánházat kaszárnya céljaira lefoglalt a hadvezetőség. Így a Scopushegy egyik kórházát, a Dávid király szálloda szobáinak jórészt és egy iskolaépületet vettek át ideiglenesen a hadsereg céljaira.

A palesztinai zsidó lakosság számára a haderők érkezése viszonylagos nyugalmat hozott. A folytonos katonai összpontosítások és a hadiállapotnak rövid időn belül való valószínű kihirdetése lényegesen enyhített a lakosság csüggedésén. Az utóbbi napokban előfordult terrorcselekmények ellenére tartja magát az a felfogás, hogy az erőteljes katonai összpontosítások egyedül is elegendők lesznek a terror és merényletküllem megállítására.

Dizengoff nyíltlevele

Dizengoff telavivi főpolgármester Dill altábornagy érkezését nyílt levélben üdvözölte, mely a Haareben látott napvilágot. Dizengoff Dill altábornagyot „második Alleny”-nek nevezi. Az angol uralom előtt Palesztina a török elnyomatás szörnyűségét élte. Minden szem Anglia felé fordult, mert mindenki onnan várta a felszabadulást.

Alleny győzelmének köszönheti Palesztina azt a felvirágzást, amelyből minden lakójának, nemzetiségére való tekintet nélkül, haszna volt, és fejlődését a legzadagabb országok is irigyelheték. Ma a szentföld újra az anarchia, a törvény és rend elleni szervezett ellenállás állapotában él. Szemeink újra a Themse felé fordulnak megmentésért.

Őn, tábornok ur, úgy jött, mint megmentő. Kívánjuk, hogy a rend helyreállításáért latba vetett fáradozásainak mielőbb eredménye legyen.

Dill altábornagy megérkezése után hosszabb megbeszélést folytatott Wauchope fő kormányzóval. Jeruzsálemben azt hiszik, hogy az altábornagy nem fog békétárgyalásokat kezdeni az arabokkal, ahogy azt az arab sztrájkvezérek remélik, hanem azonnal életbelépteti a hadiállapotot a támadás által legjobban veszélyeztetett területeken, vagy esetleg az egész országban.

A Jewish Agency nagyfontosságú tárgyalásokat kezdett a kormánnyal a zsidó kolóniák védelme érdekében. F. H. Kisch alezredest, a Jewish Agency volt tagját az angol haderők parancsnoksága és a Jewish Agency közötti összekötőtiszt szerepére kérték fel.

As első halálos ítéletek

A hét folyamán, a zavargások kitörése óta először, halálos ítéleteket hozott a jeruzsálemi törvényszék arab felkelők fölött. Két 18 éves arab fiatalembert, akik né-

hány héttel ezelőtt résztvettek abban a támadásban, melynek során 400 arabot tartóztattak le a katonák. Azt hiszik, hogy a hosszas tanácskozás után hozott halálos ítéletet nem *hajtják végre*, a vádlottak fiatal korára való tekintettel.

A hét elején, a fő kormányzó és az arab sztrájkvezetők között folytatott tárgyalások során a fő kormányzó kijelentette, hogy Dill altábornagy érkezése után már nem lesz módjában tárgyalásokat folytatni az arabokkal. Ezt követte a sztrájkbizottság az Uj Keletben már ismerttetett nyilatkozata, mely az országos sztrájkbizottság összehívásától tette függővé a további teendőket. Csütörtökre hívták össze a bizottság ülést, amelyet azonban a kormány beültött. Ez az intézkedés Dill altábornok első kormányzati cselekedete. Az intézkedés azt mutatja, hogy a kormány nem akarja rendfenntartó intézkedéseit a sztrájkbizottság határozataival befolyásoltatni.

Az „arab” banditavészér regényes élettörténete

Jeruzsálem, szeptember 19. A Haboker érdekes cikkben igemerteti a sziriai származású arab banditavezérnek, Fauzi Bey el Kaukadyi életét. A bandavezér most szabályszerű sorozást rendelt el kisebb arab városokban és a falvakon. Jaffából 200 ifju arab távozott a hegyek közé, hogy a banda tagjaként jelentkezzenek. A bandavezér támadásokra készül az egyedülálló zsidó kolóniák ellen.

A Habokerben egy damaszkuszi zsidó újságíró közöl érdekes adatokat Fauzi beyről. A bandavezér nem arab, hanem török származású, aki a török haderőben katonatiszt volt. Tisztársai tulzott ambícióért nem szerették. Mindig megragadta az alkalmat arra, hogy kirabolja a Kadam állomáson lévő tehervagonokat. A bey parancsára akkor 70 örményt mérszárólatott le, köztük öregeket, asszonyokat és gyermekeket.

A „nemzetfelszabadító” vezér, aki a közép-kori európai rablólovagok típusa, egyébként is, mint az örménymészárszék egyik rettegett vezére ismert. Ekkor menekülnie kellett Damaszkuszba. Bandáját szétszatlatta, de új emberből megint alakított egyet, melyel „saját szakállára” operált, különösen Honz város környékén. Három hónap mulva Gamelin francia tábornok ezen a környéken tisztogatta a területet

Ne használjon ilyen zsákokat!

A több fallal ellátott PAPIRZSAK 100%-os nátrioncellulózsból.

Az ideális csomagolás az összes porszerű és magvas termékek: liszt, cukor, só, földfestékek, superfoszfát, valamint mindenféle magvak, szárított gyümölcs, stb. számára, beföldön és kivételre.

Kárjen mintát és árjegyzéket.

BATES S. A. R.
Bucuresti, I. Str. Cobalcescu 14.

a terroristáktól ekkor újra menekült, ezuttal Hedzsaszba,

ahol Ibn Szaud elleni összeesküvésben vett részt.

A hadseregi hadsereg lefogta és a törvényszék halálra ítélte. A sziriai arabok kérésére azonban Ibn Szaud megkegyelmezett Fauzi beynek, akinek ekkor távoznia kellett Szaudiából is. Irákba tette át székhelyét és itt katonai kiképzőnek szerződött tük. Innen szökött végül át Palesztinába, ahol újra szervezi az arab felszigetelt hirdett bandáját.

Ujabb terrorcselekedetek

Az utóbbi napokban, nyilván Fauzi bey működésének eredményeként a terrorhullám erősödött. Szerdán éjjel a jeruzsálemi vízvezeték szivattyukészülékét felrobbantották. A város azonban csak rövid ideig maradt víz nélkül. Roshasana sem telt el nyugalomban. Tulkeemben az arabok megölték egy arab gyár éjjeli őrét és az épületet felgyújtották. A zsidók nem mentek imádkozni a nyugati falhoz és így a városban összeütközések nem voltak. Rahmlehnl az arabok felgyújtottak egy benzín raktárt.

A Nezareth és Nahalal között most ültetés alatt lévő György király erdőben fák pusztítottak ki a terroristák. Az erdő-ültetést decemberben a fő kormányzó jelenlétében kezdték meg, a windsori parkból hozott ciprusokkal.

Jeruzsálem óvárosában a Dávid-torony közelében bombamerényeket követtek el egy üzlet ellen. Abraham Slomo Kohen kereskedő megsebesült. A rendőrállomás csak néhány lépésmre van az üzlettel. Haifán a errorisák nyíl uccára bombát dogtak. Egy három és egy négy éves zsidó gyerek és egy tízéves arab lányka könnyebben megsebesült. Egy zsidót, aki a jaffai uccán támadt tűz eloltásánál segédkezett, kövekkel könnyebben megsebesítettek.

Uj munkásnegyed Telavivban

Telaviv, szeptember 19. A város északi negyedében megkezdtek az új munkásnegyed építését. Az alapkövetélés ünnepélyes külsőségek között történt. A negyedben 144 család épít, összesen 110.000 font értékben.

Sulyos az iraki zsidók helyzete

Bagdad, szeptember 19. A százezer főnyi iraki zsidóság helyzete rendkívül sulyos. Különösen a hadseregben szolgáló zsidók ellen nyilatkozik meg nagy nyomás. A palesztinai terroristákkal rokonszenves elemek és a zsidó ifjuság között számos helyen összeütközésre került sor. A bagdadi zsidók a kormányhoz fordultak segítségért a terror ellen, mire a kormány nyilatkozatot tett közzé, hogy az iraki zsidóság hű állampolgárnak mutatkozott mindig és nem cionista érzelmű. A kormány nyilatkozat enyhítette a hangulatot és főképpen mérsékelte a zsidók ellen megindított véresszájú sajtóhadjáratot. A palesztinai sztrájkalap javára gyűjtő nacionalisták arra kényszerítik a zsidókat, hogy adkoznak. A gyűjtésnek így sincs sok eredmé-

nye. Összesen 3000 dinárt tudtak eddig összegyűjteni a palesztinaiaknak.

A megváltozott Daily Mail

London, szeptember 19. A szerdai minisztertanácsban, mint az ITA jelenti, komoly megbeszélés tárgyát képezte a palesztinai helyzet is. Az angol sajtó most is különös figyelmet szentel a Palesztina kérdésnek. Rendkívüli feltűnést keltett a Daily Mail cikke, mely az arabok és zsidók egyenlő jogairól irt vezércikket. A Daily Mail mindaddig határozottan cionistaellenes volt, az egyetlen a nagy angol napilapok közül, mely állandóan az arabok érdekeit képviselte. A Daily Mail hangulatváltozása híven tükrözi vissza az angol közvélemény állásfoglalását a Palesztina helyzetben. A lap követeli, hogy a rendet Palesztinában helyreállítsák és kivizsgálják az okokat, melyek a 16 éve állandóan visszatérő zavargásokat előidézik. A mandátum alapján Anglia abban a lehetetlen helyzetben van, hogy egyidőben arab önkormányzatot és zsidó nemzeti otthont biztosítson. Mig az arabok a zsidó tulsulytól félnak, a zsidók az egyenlő jogokat hangoztatják és követelik a nemzeti otthon megteremtését. A két ellentétes álláspont között Angliának salamoni ítéletet kell hoznia. A zsidóknak és az araboknak is egyenlő jogokat biztosítani, valóban angol győzelmet jelentene.

Az Evening News tudni véli, hogy a hadiállapotot október 1-én fogják Palesztinában kihirdetni. A Daily Telegraph palesztinai levelezője úgy értesül, hogy Dill altábornagy át fogja venni Palesztina tényleges vezetését is és a rendcsinálás ideje alatt a polgári hatóságok jogait felfüggesztik.

Folytatás a csapatzállítások

London, szeptember 16. A Laurence le Nevassa hadihajónkon további 3300 angol katona és katonatiszt indult el Angliából Palesztina felé. Egyiptomban Palesztina felé néhány zászlóalj áll még utrakészen. A Laurenceon a palesztinai főparancsnokság vezérkari tisztjei és közigazgatási elemei utrakeltek.

Államilag engedélyezett
Special szanatórium
Pöstyén gyógyfürdőn
rendkívül előnyös 21 napos
pauszalkurát
ajánl reumás és köszvény bántalmak ellen. Elsőrendű ellátás, orvosi kezelés, az összes gyógyfürdők luxusosztályán, kurtaxa, összes adók és költségek mindössze
9.800 Lei
utószónárért. Tökéletes komfort. Modern diéta orvosi kurák. Fogó- és hízókurák. Információkkal szolgál közvetlenül a szanatórium orvosi vezetősége. Dr L. Schmidt és Dr Weis utján, valamint a "Hamburg-America Line S. A. R. Bucuresti, Calea Victoriei No. 84.

Kárpitos kellékek
Butorszövet
Szőnyeg
Legelőcsőbban
MAGAZINUL
„Tapitex” S.A.
Cluj, Cal. Reg. Ferd nand 9.
Telefon 1452

— A bucaresti kedelmi konferenciából jelentik: Az angol sajtó bizottságok letelepítését ma deltatni. A konferencián részt vevők között a magyar kamara elnöke is lesz.

— Nagy un. Astra 75 éves jubileumát: Blajon az Astra 75 éves lesz maga az ur. Inculet, V. Pop, mentáris konferenciák vezetők.

Az im nem haner

Elitélendő az aszkézisét ére szükséges lépés megelözze.

Ezt annál is pítani, mivel a hathatósabb országos kezelésre.

Egy RETON-ponta 3 tablettát után már e hatása.

Egy RETON-téhat 8 napos k.

A RETON-t megszerezhetők következtében.

— Figyelmez sparkamarai vá kedelem érdeké szavazóigazolva marától, Calea em. 6. sz. szob óráig és szept előtt 9—12 óra

— Dragasá got. Londonból egyidejűleg k tainak, hogy hullám fenyszama augusz azaz 2,6 száza 111,9, azaz 3 Allamokban 1 ciaoországban gasabb, mint számok az 19 veszik 100-na

Gar

Ez a címe pás kalandor amerikaiak a kubai spallace Beery st játszik a töl Mellette azor Boles, mint adaja Garcia ródott sereg

— Megjelen los közlemény sek program nemzeti paraben közlemén tember 26-án összeül a pá első nemzeti október 4-én nemzeti és p évfordulóját talmas ünne szes megyei magukat.

7. OLDAL

HIREK

— A bucaresti interparlamentaris kereskedelmi konferencia tanácskozása. Bucarestből jelentik: Az interparlamentaris kereskedelmi konferencia ma délelőtt folytatta munkálatait. A mezőgazdasági és petróleumügyi bizottságok munkálkodtak, amelyek jelentéseit ma délután a plénum fogja megvitatni. A konferencia zárülésére hétfőn délelőtt kerül sor, amikor fontos bejelentésekkel fognak előjárulni Maher, az egyiptomi kamara elnöke és Honnorat volt olasz miniszter.

— Nagy ünnepek lesznek Blajon az Astra 75 éves jubileuma alkalmából. Blajról jelentik: Blajon ma nagy ünnepek lesznek az Astra 75 éves jubileuma alkalmával. Jelen lesz maga az uralkodó is, továbbá Tatarescu, Inculeț, V. Pop, Lapedatu és az interparlamentaris konferencián résztvevő külföldi delegációk vezetői.

Az impotens férfi nem beteg, hanem csak hanyag

Elítélendő az a férfi, aki szekszuális erőinek csökkenését érezvén, nem teszi meg rögtön a szükséges lépéseket, hogy az impotenciát megelőzze.

Ezt annál is fontosabbnak tartjuk megállapítani, mivel a RETON-tablettákban a leghathatósabb orvosságot kapjuk a nemigényesség kezelésére.

Egy RETON-kezelés nagyon egyszerű: naponta 3 tablettát veszünk be és 3 napos kúra után már erősen és biztosan érezhető a hatása.

Egy RETON-tubus 25 pasztillát tartalmaz, tehát 8 napos kúrára való.

A RETON-tabletták mindenki számára megszerezhetők a 08.-lejre leszállított ár következtében.

— Figyelmeztetés! A kereskedelmi és sparkamarai választások a saját és a kereskedelem érdekében minél előbb vegyék ki az avazozóigazolványaitokat a kereskedelmi kamarától, Calea Marechal Foch 51. szám I. em. 6. sz. szoba, minden munkanapon 4-7 óráig és szeptember 22-30-ig pedig délelőtt 9-12 óra között is.

— Drágasági hullám fenyegeti a világot. Londonból jelentik: Négy fővárosban egyidejűleg közölt indexszámok arra mutatnak, hogy a világot újabb drágasági hullám fenyegeti. A megélhetési index száma augusztusban Japánban 159.6 volt, azaz 2.6 százalékkal magasabb. Angliában 111.9, azaz 3.6 százalékkal, az Egyesült Államokban 117, azaz 0.5 százalékkal és Franciaországban 333, azaz 11 százalékkal magasabb, mint júliusban. Az összes indexszámok az 1914 júliusi megélhetési arányt veszik 100-nak.

Garcia luterja

Ez a címe Wallace Beery legújabb pompás kalandfilmjének, melynek tárgya az amerikaiak kétségbeesett szabadságharcra a kubai spanyolok elnyomása ellen. Wallace Beery spanyol kémet és forradalmárt játszik a tőle megszokott tökéletességgel. Mellette azonban főszerepet kapott John Boles, mint amerikai hadnagy, akinek feladata Garcia tábornok az őserdőben elszóródott seregét összeszedni.

— Megjelent a nemzeti parasztpárt hivatalos közleménye az október eleji tömeggyűlések programjáról. Bucarestből jelentik: A nemzeti parasztpárt titkári hivatala ma délután közleményt adott ki, mely szerint szeptember 26-án délelőtt 10 órakor Bucarestben összeül a párt végrehajtóbizottsága. A párt első nemzeti és antirevizionista nagygyűlése október 4-én tartják meg. Október 11-én a nemzeti és parasztpártok fuziójának 10-ik évfordulóját ünneplik meg Bucarestben hatalmas ünnepély keretében, melyen az összes megyei szervezetek képviselőit fogadják magukat.

— Ros hasana a templomokban. Ros hasana két napját Cluj zsidósága hagyományos hűséggel, elmélyültséggel és áhitattal töltötte. A két nagytemplom megtelt, az ortodoxok zsufolásig, minthogy az előcsarnokba és a templom főhajójának üres helyeire jegy nélkül is beengedték az embereket. Az ortodox főrabbi ünnep első napján nyugalomra és bizakodásra hívta fel a híveket, főleg Istenben való hitre, ami Izrael minden nagyobb kríziséből átségitte. Weinberger dr főrabbi a magasabbrendű emberről beszélt, akinek ideáljai vannak. Az ideálok pedig nálunk ösödök óta intézményesültek. Templom, iskola, jótékony-ság: ezek az intézményesített eszmék, amikbe áldozatkésséggel kell minden önzéletes, jó zsidónak bekapcsolódnia. A két templom kórusa és főkántora sokban hozzájárult az ünnepi áhitat fokozásához. Cluj többi templomában, egyleti és alkalmi imaházaiiban is szent hangulatban telt a két nap. Az első ros hasana nap délutánján a folyó partján imádkozó csoportokat lehetett látni.

— Agyvértóadás, szívszorogás, nehéz légzés, félelemérzet, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűviz használata által igen sokszor gyorsan megszüntethető. Az orvosok ajánlják.

— Az „Egészség” új száma. Dr Normand folyóiratának, az Egészségnek szeptemberi száma a napokban jelent meg egészen aktuális, érdekes és nívós tartalommal. Az első cikket az ország egyik kimagasló orvos-professzora, Iuliu Hațeganu dr írta „Egészség és civilizáció” címen. Az értékes cikk kimagasló sorai: „Az egyenlőséget különösen a gazdasági és szociális körülmények különbségei okozzák. Más a megbetegedés és halálozás arányszáma Párizs szegény negyedeiben, mint a gazdagiban. Más kép fog kifejődni egy fertőző betegség egy szegény munkásnál, mint egy gazdag embernél. Ezt az egyenlőséget igyekszik minden állam, mely az emberi tökéletnek tudatában van, egy állandó és folyton fejlődő biológiai és szociális politika által kiküszöbölni”. A gyümölcsről írott cikk ezutal is nagyon tanulságos. Dr Kis Árpád gyermekorvos „Fertőző betegségek elleni védekezés és az iskola” című cikkében számos megfontolandó tanáccsal szolgál szülőknek és tanároknak. A szerkesztő Normand dr a szőlőkuráról ír fontos, időszerű tájékoztatót. Érdekesek továbbá a ruházatkodás higiénijéről és a népeledési statisztikáról írott közlemények. Az Egészség állandó rovatai ezutal is változatosak és érdekesek. Előfizetési ára: egész évre 110 lej. Cím: Egészség, Cluj, Cal. Regele Ferdinand 56. Telefon: 9-72.

elem elem

mert a

GIF

savmentes elem!

— VIII. Edward és a zsidó orvostanár. VIII. Edward angol király Bécsben való tartózkodását felhasználta arra, hogy megvizsgálta a fülét dr. Heinrich Neumann professzorral, aki két évvel ezelőtt az akkori walesi harceget kezelte. A herceg egy alkalommal lebukott a lóról és akkor szerzte fülbaját. Neumann professzor kommunikéje szerint az angol király teljesen kigyógyult fülserüléséből. Heinrich Neumann professzor egyébként kassai származású és fia az ottani ortodox hitközség elnökének. 1917-ben Károlyt, Ausztria-Magyarország császárá is kezelte. A kezelés végén a császár megkérdezte a professzortól, elfogadja-e a nemességét. Az orvos-tanár arra kérte az uralkodót, hogy adja a nemességet az apjának, aki azt közéleti tevékenysége révén megérdemli. A császár teljesítette a professzor kérését. Neumann tanár egyike a világ legelső orvosodásainak, aki már fiatal korában nagy nevet szerzett magának. Titulescu volt külügyminiszter is fül- és gégebajával mindig Neumann professzort kereste fel.

ETHYL KÉK BENZIN

AZ „UNIREA” GYÁRTMÁNYA,

- emeli gépének teljesítőképességét,
- csökkenti a robbanás lökéseit — miáltal
- meghosszabbítja a motor élettartamát —

ÉS MÉG IS OLCSBBI!

Noha valóban 50 banival fizet többet literenként, mégis megtakarítást ér el, mert több kilométert ad literenként. Használjon kiváló minőségű üzemanyagot, kevesebb pénzért. Használja Ön is az Ethyl kék benzint. Csakis az „Unirea” tankállo másain kapható.

Az Ethyl kék benzinnel a tartályban a motor könnyebben fut és kopása is a minimumra csökken.

ÉRDEKLI ÖNT AZ ETHYL KÉK BENZIN

tudományos értéke? Kérje az „Unirea” bármelyik tankállomásán illusztrált füzetünket, vagy írjon az „Unirea” társaságnak, Str. General Berthelot 90, Bucuressti.

ETHYL kék Benzín több kilométert ad literenként.

ETHYL KÉK BENZIN

1936 ÜZEMANYAGA

— Turnu-Severin és Cladova között építik fel a Romániát Jugoszláviával összekötő Duna-hidat. Belgrádból jelentik: A külügyminisztériumban tegnap értekezlet volt Sztójadinovic miniszterelnök, Spaho jugoszláv és Franasovici román közlekedésügyi miniszterek részvételével. A kiadott közlemény szerint a tárgyalások a Duna-híd ügyében folytak. Megállapították az építési tevek technikai és pénzügyi észlezeit is, majd az egyezményt atifikálás végett azonnal megküldték az édekelte kományoknak. Mielőtt elutazott volna Belgrádból, Franasovici közlekedésügyi miniszter kijelentette az újságíróknak, hogy a jugoszláv közlekedésügyek miniszterével folytatott megbeszélés során megegyezett a Duna-híd építés kérdésében, amit a legmegfelelőbb helyen állítanak fel.

— Eljegyzés. Dr Markovits László ügyvéd Budapest eljegyezte Irsai Agit Oradeáról.

— Feltalálták a földnélküli földművelést. Londonból jelentik: Hastings-Thomas és Dushwood angol feltalálók ötévi kutatás után felfedezték a földnélküli földművelést. Az új termelési rendszer főszekőze, melyet egyelőre csak tengerire és takarmányra alkalmaznak, egy nagy acélszekrény, melynek kihuzható fiókjaiban minden föld nélkül helyezik el a tengeri- vagy takarmánymagvakat. A szekrény tetején víztartály van, ennek vízében ugyanolyan vegyi anyagokat tartalmazó kivonatot oldanak fel, mint aminőket a termőföld tartalmaz. Huszonnégy óránként három percet elfordítják a tartály csappját, melynek lyukacsából „vegyi eső” esik a fiókokra. Másnap a „vetés” csirázni kezd és tíz nap múlva gyepszőnyeg módjára ki lehet emelni a „termést”, melyet az állatok az utolsó szálig megesznek. Egy acre „termőszekrény” felület megfelel 1.760 acre termőföld termőértékének. Hat penny ára vegyszerrel két mázsa zöld takarmányt lehet naponként termelni és a szekrényben termelt takarmánnyal etetett állatok husa és teje jobb és bővebb, mint amelyeket vitaminban szegény szénával etetnek. A szekrényekkel, amelyeket bármely épületben, vagy a szabadban is fel lehet állítani, rengeteg legelőterületet fognak felszabadítani, melyeket gabona, vagy kapásnövények termesztésére lehet használni. A feltalálók ujjában salátát és zöld főzeléket is sikerült már termelnie a termőszekrényben.

— A Modellház értesíti a nagydémű közönséget, hogy külföldi őszi és téli ruha- és kabátkülönlegességei megérkeztek. Mielőtt szükségleteit beszerezne, keresse fel ভালommal a Modellház Memorandumai ucca 5. szám alatti dus raktárt, ahol külföldi modelleket kaphat jutányos áron.

— Strasserné Hermann Katica a zongoratanítást úgy kezdők, mint haladók részére újból megkezdte. Str. Marechal Foch 53, földszint.

— Értesítés. A Rapid autobusszindikátus közelebből új kalauznói tanfolyamot nyit. Reflektánsok jelentkezhettek a szindikátus irodájában Calea Regele Carol II. 119 alatt.

UJ! UJ!

A most megnyílt „ILEANA” angol és franc’o női divat szalon

eredeti párizsi és bécsi modellek után készíti a legegységesebb toaletteket. Calea Regele Ferdinand 30. II. Tel. 5-85. Vidékre azonnali próba.

— Székely Ducl mozgásművészeti iskolája Str. Saguna 24. sz. alatt megnyílt. Ritmikus torna, gyógytorna, klasszikus tánc tanítás a legújabb módszer szerint.

— Ügyvédi hír. Dr Román Valér volt munkaügyi alminiszter ügyvédi irodáját Bucarestben Bulevardul V. Bratianu 49. szám alatt ismét megnyitotta.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. J., Sighet. Olyan szekcióra kell járnia, amelyen latint is tanítanak, mely esetben gimnáziumi érettségivel az egyetem orvosi fakultására beiratkozhat. Részletesebb információval a gimnázium igazgatósága biztosan szívesen szolgál.

L. J., Sibiu. Levélben válaszoltunk. F. L. Az indokok nem annyira alapozottak, hogy tárgyalanná tegyék az ügyet. Természetesen sorait figyelembe vettük. Köszönet.

UJ KELET Legújabb hírek

Ujabb katonai zendülés tört ki Lisszabonban? Nagyon kevesen tudják

A zendülés híret még nem erősítették meg. Teljes energiával dúlnak a harcok a polgárháború frontján. A kormány parancsára levegőbe röpítették a toledói Alcazart

A spanyol polgárháború frontján a harcok újult erővel és minden képzőletet felülmúló kimélettel foynak. Kivégzések és mézárások egymást követik. A szembenálló felek mindenre való elszántságát bizonyítja az a hivatalos madridi jelentés is, mely szerint a kormány rendelkezése tegnap levegőbe röpítették a toledói Alcazart, melynek erődtételeiben a felkelők hosszú heteken keresztül barrikádozták el magukat.

Egyébként úgy a kormány, mint a felkelők jelentős győzelmeket jelentenek, melyeknek azonban nehéz ellenőrizni a valódiságukat, különösen a sevillai és burgosi leadóállomások híreit, melyek legtöbbször fantasztikusan túlzottak s ha valóban megfelelnek a tényeknek, úgy a zendülők már régóta urai volnának egész Spanyolországnak.

Rendkívüli jelentőségű a Havas eddig még meg nem erősített híradása, mely szerint Lisszabonban ismét katonai lázadás tört ki. Tekintettel arra, hogy a hír Madridon át érkezett, azt fenntartással kell fogadni.

Ujabb jelentéseink a következők:

Levegőbe röpítették a toledói Alcazart

A Havas madridi jelentése szerint a kormányzatok tegnap a levegőbe röpítették a toledói Alcazart, a legszebb épületet, amit a mór királyok emeltek volt. Három aknát helyeztek el az épület körül, amelyek reggel 7.30 órakor robbantak fel leirhatatlan zaj közepette. Az Alcazar tégláit és köveit a robbanás ereje messze elvetette úgyhogy, azok megrongáltak számos más épületet is. A városban azonban nem követelt áldozatot a robbanás, mivel a polgári lakosságot elválogatták. Az összes toledói ablakok be-törttek.

Alcazar megsemmisítése madridi parancsra történt. Az Alcazar felrobbantása előtt a hatóságok éjnek idején ágyaikból zavarták ki Toledo lakosságát és a várostól két kilométerre lévő tábora berelték össze.

Ujabb jelentések szerint a védőknek csak egy része pusztult el a beomlott falak és épületek alatt. A robbanás után a kormány-milícia rohamot intézett a romok ellen. A védők megmaradt csoportja ezután is hősiesséen küzdött a romokon. Tegnap délután még javában folyt a harc és a védők jórésze az épségben maradt kazamatákban rejtőzött el, ahonnan váratlan kitűrésekkel komoly veszteségeket okoztak a kormánycsapatoknak. A kormánycsapatok egyébként végső kísérletként akarták a bennszorult védőket elpusztítani. A felkelők csapatai ugyanis már csak 17 kilométerre vannak Toledótól. A milícia vezetősége attól tartott, hogy a nemzetieket feltartóztató csapatokat váratlan fordulat érheti, ami Toledo kiürítésére vezethet.

A Havas hírszolgálati iroda részletes jelentést közöl a toledói Alcazar felrobbantásáról, melyben 400 katonai növendék, 1200 nemzeti főlkelő katonán kívül, 450 gyerek és asszony is tartózkodott. Az Alcazar védőinek, amint már többször hírül adták, az ostromlók följárlották, hogy a gyermekeknek és asszonyoknak szabad elvonulást engednek.

Az Alcazar több tornya 50 méter magasságig repült a levegőbe. Faldarabok nagy távolságra magasan röpödték. Romladrékok még percek múlva is hullottak vissza. Egyik torony azonban épen maradt és ebből, mikor a robbanás után megindult a támadás, 80 kadettiskolai növendék gyilkos tüzet adott a támadókra. A támadókat erre visszarendelték s a tornyot nehéz mozsárukkal rommá lötték. Ezzel Spanyolország egyik legérdekesebb műemléke, melyet 2000 évvel ezelőtt építettek a rómaiak, eltűnt a föld felszínéről.

Ovidoban kapitulálnak a zendülők
A Havas jelentése szerint Ovidot tovább támadják a kormányerők. A karmeliták megerősített kolostorát, amely a nemzetiek kezében volt, csúttörtőkön megsemmisítették. Kormányfőorrásból azt állítják, hogy a város eleste küszöbön áll, a zendülőknek kapitulálniuk kell.

A Havas jelenti, hogy a kormány tegnap

Pina: de Navazuellaba bevonult Riguerinos közelében.

Ujabb madridi jelentés szerint a kormánycsapatok elfoglalták Arcadescalona falut, San Olalla körzetében. A zendülők itt 50 embert, nagy mennyiségű municiót és fegyvereket vesztek.

Bilbaoban 40.000 Irunból és San Sebastianból érkezett ember találta menedéket. A várost 48.000 ember védi.

A zendülők jelentései

A Havas jelenti Burgosból, hogy Mola tábornok elfoglalta Zumaya és Ormaiztegu helyiségeket a bilbaoi fronton. A zendülők repülői tegnap Toledot bombázták. A talaverai fronton négy kormányrepülő lőtték le, Andujarnal pedig háromat. Megerősítik, hogy egy kormányadóslopot megtizedeltek a zendülők, akik 2200 foglyot ejtek. A kormánycsapatok itt 80 halottat és 30 sebesültet is hátrahagytak.

San Sebastianban Liano tábornok területkiváliségi jogot biztosított az összes külföldi követségeknek, amelyek a Continental-szállóban rendezték be irodáikat.

A sevillai rádió híradása szerint a Toledo-környéki harcokban, tegnap a zendülő haderők elfoglalták az Albeche Tage medrét. A kormány hétévedit körülzárták és megsemmisítették. Több mint 1000 milicista vesztette életét. Sierras Navasnál a zendülők elfoglalták Prias és San Vicente helyiségeket. Északon megkezdték Bilbao ostromát. Ovidio még ellenáll.

Lisszabonból azt jelenti, hogy a Badajoz-tartományi harcokban a kormánycsapatok ezer embert vesztek. Számosan pedig foglyul estek.

A burgosi kormány szabadon bocsátotta Knickerbocker amerikai újságíró

Tegnap Burgosban kormányrendeletre tartóztatták Knickerbocker hírneves amerikai újságíró. A tartóztatás oka állítólag az volt, hogy az amerikai újságíró kedvezőtlen szövegben tüntette fel a zendülők helyzetét. Ujabb jelentés szerint amerikai intervencióra ma szabadon engedték Knickerbockert.

London, szeptember 19. (Rador). A Havas jelenti: Megnemesített, Madridon keresztül kapott híradás szerint Lisszabonban ismét katonai zendülés tört ki.

Sevilla, szeptember 19. A sevillai rádióadó újra sorozatos zendülő-győzelemről számol be. Eszerint Toledo környékén a kormánypárti halottak száma négyezerre emelkedett. A Pennaraja környékén összpontosított kormányerőket szétszórták. Guipuscoa polgári kormányzója ma San-Sebastianban fogadta a francia követet. A San Sebastian-Burgos-Lisszabon vasútvonalat helyreállították.

Madrid, szeptember 19. A La Libertas c. kormánypárti lap közlése szerint a zendülők titkos megegyezést kötöttek a német, portugál és olasz kormányokkal. A hatalmak által nyújtott támogatás fejében a zendülő-kormány bizonyos területi engedményeket helyezett kilátásba a három hatalom számára. Németország kapná az Azori szigeteket, Portugália Galicia tartományt, Olaszország pedig a Baleari szigeteket.

LEGUJABB SPORT

Megnyerte első mérkőzését Bucurestiben az Északi Liga csapata

Bucuresti, szeptember 19. (Az Uj Kelet tud.) Szombaton délután kezdődtek meg Bucurestiben a Károly Kupa mérkőzések, amelyért mint ismeretes, az ország öt ligaválogatottja játszik. Az első napon két mérkőzést játszottak, amelyek közül az Északi Liga csapata 2:1 (2:0) arányban győzött Közép ellen, míg Nyugat 6:2 (2:1) arányban Kelet ellen. A mérkőzések technikai szempontból keveset nyújtottak. Holnap a két győztes, valamint a két vesztes játszik. A két győztes mérkőzéséből kikerülő első a Kupát védő Déli Liga válogatottjával fog mérkőzni.

hogy lábfejfalomból mindenféle hát-, csípő- és térdgyengülés származik.

E hó 21-25-ig az Aesculap betétgyár lábpediglistája üzletünkben van, aki az Ön lábait ingyen megvizsgálja és tanácsot ad.

Kérjük t. vevőinket és a közönséget, akik Aesculap betétet viselnek, hogy díjtalan utánvizsgálatra megjelenni szíveskedjenek.

Aesculap
I. HOFFMANN J. cipőáruház
Cluj, Calea Regele Ferdinand 19.

Szombaton délután átmeneti rosszabbodás állott be Titulescu állapotában

Aggodalmaskodnak az orvosok

Saint Moritz, szeptember 19. A Gazeta c. lap délután öt órakor vett jelentése szerint az orvosok megdöbbenésére Titulescu állapota, mely már javuló tendenciát mutatott, átmenetileg ismét rosszabbra fordult. A délutáni folyamán a volt külügyminiszter hőmérséklete emelkedett és elérte a 37,9-et. Azt hiszik, hogy a nagymennyiségű szérum és a gyakori vérátömlesztés kifaraszította a beteget. Délután újra vért vettek Titulescutól, hogy vegyvizsgálat útján állapítsák meg, lesz-e szükség a szombat éjjeli folyamán újabb vérátömlesztésre. Az orvosok nem titkolják aggodalmukat afelett, hogy vajon a beteg kibírja-e majd a krízist, mely egy vagy két napon belül bekövetkezik. Az orvosok úgy hiszik, hogy

Saint Moritz klímája árt Titulescu állapotának és mielőtt javulás áll be, a volt külügyminisztert hazaszállítják.

Landovszki professzor Párizsból a következő táviratot küldte Saint Moritzba, a vegyvizsgálat eredményéről: Súlyos mérgezés, melynek eredete ismeretlen, okozta a máj megbetegedését. Az eset súlyos, de reményeim vannak a gyógyulásra. Üdvözlöm Titulescut és szonyt az örvendetes javulás alkalmából.

Az analízis végső eredménye hétfőn válik csak ismertté. A nap folyamán Tatarescu és Mihalache telefonon beszélgettek Saint Moritz-cal és érdeklődtek a beteg állapotáról.

A filmgyártás diadala!

A francia film büszksége!

MAYERLING

Charles Boyer, Danielle Darr'eux

KEDDEN, 22-én bemutató díszelőadás a ROYAL színházmozgóban. Számozott helyek elővételben már kaphatók. A film monopolja a Royal-mozgóé, azt más mozi sem most, sem máskor nem játszhatja.

Ünnepélyes külsőségek között beiktatták a romániai görögkatolikus egyház új metropolitáját

Blaj, szeptember 19. (Az Uj Kelet tud.) Szombaton délelőtt ünnepélyes keretek között iktatták be hivatalába Alex. Nicolescu görögkatolikus metropolitát. A romániai görögkatolikus egyház metropolitái széke már husz hónapja volt betöltetlen. Tizennégy pap ünnepi díszben vonult fel a püspök lakása elé, majd átkísérték a székesegyházba, ahol Victor Macavei helyettes-püspök átnyújtotta a kulcsot és üdvözölte. A püspök válasza után megkezdődött az ünnepélyes istentisztelet, amelyen jelen voltak Valer Pop ipari és kereskedel-

mi miniszter, aki a görögkatolikus egyház egyik polgári méltósága, Iamandi kultusz-miniszter, Bentoiu belügyi alminiszter, az iskolák képviselői, egyházi és közigazgatási méltóságok, stb. Háromszáz ünnepi ruhába öltözött pap vonult el a metropolita elé, majd beszédek hangzottak el. Pop Valer és a különböző egyházak papjai üdvözölték. A zsidóság részéről dr. Krausz Lipót blaji főrabbi tartott emelkedett hangú üdvözlő beszédet. Sorra emelkedtek ezután szólásra a katonai és polgári hatóságok képviselői.

Megkezdődtek Genfben a diplomáciai tárgyalások

Genf, szeptember 19. Ma megkezdődtek Genfben a diplomáciai tárgyalások a különböző hatalmak között. Delbos látogatást tett Litvinov orosz külügyminiszter-nél és tárgyalásokat folytatott Riüdi Arras török külügyminiszterrel és Szubotics jugoszláv népszövetségi delegátussal. Szubotics ismertette a francia külügyminiszter

előtti a pozsonyi értekezletről szerzett benyomásait.

London, szeptember 19. Az angol népszövetségi delegáció Malcolm Macdonald és Morisson miniszterek vezetésével elindult Londonból. A delegáció elnöke Párizsban megbeszélést fog folytatni Leon Blummal és azután utazik tovább Genfbe.

GENZURAT

Tarifa postai
No. 224713/4

19. Telefon:
Havonta 110,
évre 600, egy
élsőre: Havo
12, és
KÉLET az
egyetlen
Cikkünk után
megjelölés

Ren
Hétfőn re

A világ

Bucuresti, sz
tud.) Nalc orv
szorai állják
és mozgósítják
és metódusok
máry csak pr
mentésük az éle
birkózó volt
amely az első
tarkozott, szer
bizonyult csup
nem aludt éjsz
gültlen találták
nek ágya mellé
aggódó pillant
felesége és od
des.

A Párizsból
tok végleg ki
mintha Titules
ger mellett sz
elő. Kétségtele
morsav és a
kainak vizsg
megállapítást
azonban még

Titulescu áll
Abrami párizs
agnoszt adta
Fokozatos,
gényesség eseté
körülmények
asztó, de telk
53 éves — és
sége, amiben
nem szűnt me
dokolt. A be
megjósolni. M
landóan súlyo
hogy hála az
lyeket el van
tagség nem
venni, csupán
rülése után, s
gunk van az
tartama alatt
vérejték cső
a vér regene
két orvosi viz
bában, majd
tartjuk meg.
lag nem fogu
ni, csupán a
súlyosbodása

André prof
tések számár
mészetesen h
Délben 2 ó
fesszorok ma
teget.

Titulescu r
redt fel, azo
tot. Állapota
gyengesége
anélkül, hogy
meghaladná
totta a posté
désig ne kap
almát ne a
azonban a s
ügyminiszter
pota iránt.

San-Moritz
lapota rossz
tegyághoz